

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
Butlletí informatiu de les
barriades de C'an Pastilla, Me-
ravelles, Es Piliari, Ses Ca-
denes, S'Arenal, Son Verí,
Cala Blava, Badia Gran i les
altres urbanitzacions.
Edita Associació de Veïnats
Son Sunyer.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
PM 473-80
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres 132
Telefon 265005 S'Arenal.

BULLETI INFORMATIU N.º 9/DESEMBRE 1.981

Preu 50 Ptas.

Les festes de S'Arenal

Es gener a S'Arenal serà festa

Vam començar l'any passat ienguany continuarem. La cavalcada dels Reis, els foguerons de Sant Antoni i les beneïdes de l'endemà, un dematí de lluita japonesa.

De l'Ajuntament de Ciutat tenim deu mil duros que serviran per arreglar

els vestits dels reis i els seus patges. El mateix ajuntament ens donarà altres deu mil duros per fer els fogarons de Sant Antoni i les Beneïdes. L'Ajuntament de Llucmajor no quedarà darrera i no sabem com, però, el Batle Clar ha promès la seva col·laboració. Estam segurs que

sortiran unes festes ben lluides. Cada dilluns, els socis de la associació de veïnats ens reunim al Bar Jamaica a les 5 de l'horabaixa. Tots els areners que tinguin idees, vulguin fer feina o col·laborar de qualque manera a aquestes festes estan convidats a aquestes reunions.

ASSOCIACIO DE VEINATS SON SUNYER

Tots els dilluns a les 5 de la tarda reunió de socis
(Olives de Sóller i vi de Binissalem)

AL BAR JAMAICA

Atletisme a la Plaça Major

Mil dos cents atletes de tot Mallorca es reuniren el tercer diumenge de novembre a la plaça Major de S'Arenal per prendre part a les diferents carreres que es faren fer durant tot el matí. L'organització, a càrrec de la associació de pares d'alumnes de Sant Vicens de Paül, perfecte. El Batle de Llucmajor acompanyat dels seus regidors va presidir l'entrega dels trofeus evaluats en dues-centes mil pessetes.

En Josep Roman conegut esportista arener, avui entrenador del Marratxí ha estat pare, aquesta vegada ha estat un nin, cosa que en Roman esperava des de feia temps. Ara ja tenen futur futbolista a casa. A la foto es pot veure l'orgullós pare acompanyat del nou nat, na Carolina Díez la seva dona i les seves filles Conchita, Carolí i Ma. José.

Na Margarida Serrano i Tòmas te nou mesos d'edat i és la sòcia més jove de la U.E. Arenal.

ASSOCIACIO DE VEÏNATS

TENS DIFICULTATS PER LLEGIR AQUEST DIARI?

APROFITA L'HIVERN

CURS DE LLENGUA I LITERATURA CATALANA

Informació: BAR JAMAICA

Davant el Consultori

Preguntes a "S'Arenal de Mallorca"

Quan s'adonaran els ajuntaments, tant de Ciutat com de Llucmajor, que els periòdics locals estan al seu servei, tant per publicar-hi articles d'opinió com per posar-hi anuncis?

Quan tendrem ràdio en català a qualsevol hora del dia i de la nit?

Quan tendrem, televisió en català tot l'horabaixa i tot el vespre?

Quan s'adonarà la gent de S'Arenal que te una revista a la seva disposició per escriure i expressar les seves opinions?

Quan tendrem aigua i clavaguers a Ses Cadenes?

Quan es pronunciarà el Club Nautic a favor de la independència municipal de S'Arenal?

Quan s'esfaltarà el tros de carrer de devora l'escola?

Quan s'arreglarà la Plaça del Consultori?

Quan ens dirà el senyor rector la missa en català a Ses Cadenes?

Quan s'adonarà la gent que la llengua parlada a València, Catalunya, El Rosselló, Andorra i Mallorca és la mateixa llengua?

Quan tendrem Ajuntament a S'Arenal de Mallorca?

Quan acabaran els col·litzadors de Madrid de pensar en dàrsenes, pantanans i plataformes dins la nostra badia?

Quan s'adonaran els immigrants de les avantatges que suposaran per a ells, —i per nosaltres— la integració lingüística i cultural a aquesta Mallorca que els ha acollits?

Quan tendrem mancomunitat de transports a l'àrea Metropolitana de Ciutat?

Quan es començaran les obres de l'Autovia de S'Arenal?

Quan començarà la gent a moure-se per demanar el Pla Parcial i l'Urbanització de Bellavista i Son Grana-da?

Quan s'adonarà la gent que una de les millors maneres que temin ara els s'arenalers de solucionar els nostres problemes és estar dins les Associacions de Veïnats?

Quan s'adonaran els empresaris s'arenalers de la conveniència que hi hagi a la nostra zona una platja reservada per nudistes?

Quan començaran els comerciants de S'Arenal a posar el rètol dels seus establiments en català, a més de les quatre o cinc llengües estrangeres acostumades?

Quan ens donaran els nostros polítics l'Estatut d'Autonomia?

Quan hi haurà escoles a bastament per a tots els nins i nines a S'Arenal?

L'any que ve si Deu Vull!!!

UN QUE DEFENSA EL BATLE

He llegit les declaracions del batle de S'Arenal i la contestà que li dona un arener de sempre, i trob que el batle té tota la raó.

La indústria sabatera i l'agricultura del terme mes gran de Mallorca necessiten la màxima atenció dels llucmajorers. Noltros, els de S'Arenal ens cuidarem del turisme, una activitat tan respectable com pugui ser la sabatera o l'agricola. Jo que he nascut a S'Arenal pens exactament com el nostre batle i dic que cadascú s'ha de cuidar de caseva si volem que ens vagi bé a tots.

El que més m'ha sorprès de la carta abans esmentada és l'afirmació que els avant passats dels llucmajorers es romperen ses banyes, devers S'Arenal. Francament no sabia que els vostres avis en tinguessin.

Quant al fet d'enviar el representant dels andalusos a la seva terra, ho consider molt perillós per a la nostra indústria turística en els cas que els altres peninsulars el seguissin. Cal tenir en compte que el 72 per cent dels arenalers són immigrants i el 50 per cent són andalusos. Ells, per ser majoria, són els qui han de decidir si convé o no la creació del nostre municipi. El sagrats i ancestrals costums dels llucmajorers són molt respectables i hau de conservar-los a S'Arenal però, amb el turisme i altres degradacions, tot està capgirat. A més, el poble és de construcció molt recent; cada u té els seus

costums que d'ancestrals no tenen res.

Això d'escriure cartes damunt els periòdics és molt delicat. Un home s'hi ha de mirar molt si no vol fer el ridícul. Es convenient no precipitar-se massa i fins i tot prendre una tassa de tilla per calmar-se els nervis abans de fer-ho.

Ben cordialment.

ANDREU VIDAL I
CERDA

ACEPTAM LES CRITQUES

Sr. Director:

Supongo que un periodista; por muy Majorquin-Catalá,

/que sea,

debe ser mas... comerciante;

tener... buenas ideas.

Doy por bueno, lo que hace

en exclusiva "pa su tierra"

"todo" escrito en catalá-

/majorquin,

sin acordarse siquiera

que de los residentes aquí,

"casi todos" son de fuera.

No critico lo bien hecho

y me parece muy bien,

pero un porcentaje muy alto

no se lo saben leer;

—no porque sean incultos

o no sea interesante,

si no que para el catalá-

/majorqui,

se les hace un poco tarde.

Por favor; no se equivoque

y piense en más adelante,

no copie al autobus de via

/estrecha,

que han hecho algo alar-

/mante;

por no decir... denigrante,

¡nos perjudica a nosotros

pero a él; no hay quien le

/salve.

Daban muy mal servicio,

burlandose del cliente,

cuando estaba el coche

/lleno,

se oían cosas soeces,

lo mismo a los cobradores

que a los que llevan los

/frenos;

viendose algunas escenas,

proias de un "padre

/nuestro".

Viene la COMPETENCIA;

y les entran los apuros,

y le (obligan a Salma)

a que aumente varios duros.

¡Que gran error; CABA-

/LLEROS,

que poca delicadeza,

no se dan cuenta so...

que quien más gana es

/Hacienda.

Todo lo han hecho al revés;

en vez de poner más coches,

en vez de "bajar" los precios

y dar trabajo a más gente,

suben unas pesetitas,

y ala; a probar quien es

/más fuerte.

No se lamenten ahora,

si abandona el usuario;

porque tiene "pundonor"

siendo el perjudicado;

y no digan que imposible,

eso no se puede hacer,

poniendo como pretexto

lo que podían perder;

y saben;

saben muy bien que es

/mentira,

saben que ganan dinero,

abaratando el billete

poniendo el letrero

/COMPLETO.

En fin; hay muchas formas

/de hacer

la vida más agradable,

con afán de voluntad,

poniendo de nuestra parte

ese poquito de amor,

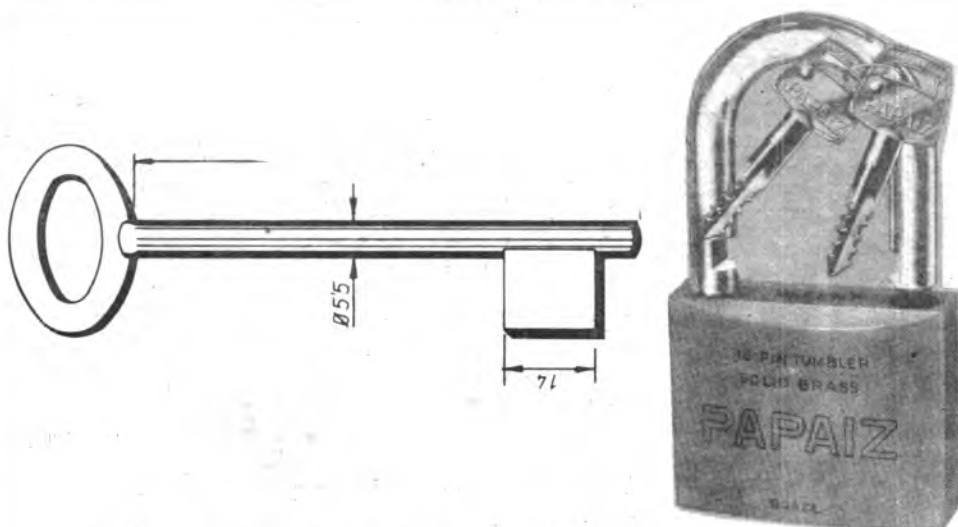
pensando en los semejantes;

admitame este consejo

se lo dá: J. Valcárcel.

Nota de la redacció:
Aquesta publicació en principi es va pensar pels socis de l'associació de veïnats i gent mallorquina. Avui, podem dir amb satisfacció que la majoria de subscriptors són castellano-parlants i que la majoria dels qui la compren són immigrants. La compren pels seus fills que són mallorquins i estudien català a l'escola. Es una revista integradora a tots els arenalers, i fins i tot, comença a ser comercial.

AQUESTA SECCIO
ESTA OBERTA A TOT
THOM. ANIMAN ALS
ARENALERS A EXPRES
SAR LES SEVES OPI
NIONS ESCRIVINT A
S'ARENAL DE MALLOR
CA, CANI DE LES
CANTERES, 132.

Panys anti-robo per a portes enrotllables
Pintures, esmalt i plàstic
Feim tot tipus de claus
FERRETERIA DEL BRICOLATGE
C/. Milan, cant. C/. Militar

BONES
FESTES

FERRETERIA DEL BRICOLATGE
C/. Milan, cant. C/. Militar

Editorial

S'Arenal és una colònia

A Llucmajor, gràcies a la donació d'un casal feta per Donya Maria Puigserver, prest tendran una llar d'ancians. Per adequar la casa, alhora que per comprar un solar veinat que fa falta, l'Ajuntament ha aconseguit dos préstecs; un de LA CAIXA i un altre de SA NOSTRA per un valor aproximat a la 48 milions de pessetes. Com és natural aquests millions s'hauran de tornar i els pagarem entre tots, també les 5.200 persones que habitam a S'Arenal de la part de Llucmajor. Els habitants de S'Arenal de la part de Llucmajor tendrem dret a anar a aquesta llar d'ancians; els altres, els qui tinguem la casa a la part de Ciutat haurem d'anar a passar les velleses a l'altre metropoli. Afortunadament això no passa amb la guarderia,

malgrat pertànyer a l'ajuntament de Ciutat ni al consultori que és de tots els areners. En l'aspecte esportiu hi ha sovint discussions de si el club d'una part tenen o no més drets que els altres a jugar dins el camp d'Antoni Roses, però, amb els cementeris no hi ha cap dubte. A l'hora de la mort, quedam definitivament separats per uns termes municipals que fins ara fa 20 anys estaven molt bé però que ara amb aquest nucli de població de dos-cents mil llits nascut a banda i banda de la frontera, han quedat completament desfasats.

Falta una ordenació territorial de Mallorca. Potser S'Arenal sia la població que ho necessiti més per ser la més gran i per estar xapada pel mig. Seguirà,

pero, Peguera, Porto Cirsto i altres pobles que han tornat molts grans aquests darrers temps.

Perue a ningú li agrada ser colònia de ningú. I S'Arenal és una colònia on tothom hi ve a xuclar, ningú hi ve a dur res, i això s'ha d'acabar algun dia.

Una colònia repartida entre dues metròpolis, —per acabar-ho d'adobar—.

Els llucmajorers de bona voluntat, que són molts, han de comprendre la nostre situació, i ens han d'ajudar en la creació del nostre municipi. Es de mal nascuts, voler perpetuar situacions colonials que un dia a s'altre han de acabar. Nosaltres estam segurs que a Llucmajor, poble noble com el que més, de mal nascuts, n'hi ha ben pocs.

50 areners responen...

Sobre la creació del nostre municipi

Iniciam avui una nova sèrie damunt aquest periòdic. Férem unes preguntes als veïnats de s'Arenal sobre temes d'actualitat i d'actualitat rabiosa com és la independència municipal de s'Arenal. Això, evidentment no és una enquesta científica ja que els qui no volen contestar no apareixeran, però, tots aquells de 18 anys en amunt que vulguin contestar podran donar la seva opinió damunt aquest tema.

Les preguntes seràn.

Estas a favor de la creació del nostre municipi?

Per què?

RAFAEL MARTI I MAS

—Si. per arreglar un paper he d'anar a Ciutat o a Llucmajor.

AGUSTIN CABALLERO RODRIGUES

—Si. He de perdre mig jornal cada vegada que he d'arreglar un paper.

FRANCISCO TOMAS I MAS

—Si Volem un municipi. Tot lo matí per arreglar un paper.

MAGDALENA GOMEZ I MIR

—Si. Es ben hora d'organitzar el poble.

GUILLEM SASTRE I CAPELLA

—Si. S'Arenal ha tornat gran.

ANTONI GIMENEZ SANCHEZ

—Si. Es ben hora que creem un municipi propi i que els nostros impost sien en benefici de s'Arenal.

BERNAT TOMAS I GARCIES

—Si. Estarem millor atesos.

JOSE CERDAN SABATER

—Si. Estarem millor.

FRANCESCA MONSERRAT I VIDAL

—Si. L'Ajuntament de Ciutat no ens fa cas.

MARIA ANTONIA TOLOSA CALDEN-TEY

—Si. Pagam molta de contribució i els doblers no reinverteixen a s'Arenal. No tenim biblioteca, ni cementeri... El poble està xapat i això ens dona molts de problemes.

JOAN LLOMPART I LLULL

—Si. El nostre poble està xapat. El nostre poble ha tornat molt gran.

JOAN MARTI I LLITRA

—Si. No haurem de pagar tant.

ANTONI SANCHES ZAMORANO

—Si. Temdrem ajuntament i jutjat. Tot el que tenen els altres pobles.

CARMEN PEREZ I ESTEVEZ

—Si. Tendrem més comoditats.

FRANCESCA SANS I LLABRES

—Si. No haurem de dependre dels altres.

ESPERANÇA SANS I LLABRES

—Si. No vull dependre de Llucmajor ni de Palma.

DOLORS MORENO I FLORES

—Si. No haurem de dependre dels altres.

PILAR CUESTA I HERNANDEZ

—Si. Fa falta.

ANGELES COSANO I GARCIA

—Si. El poble és molt gran.

ENCARNACIO VALLE AYALA

—Si. No tenim jutjat per apuntar el nins ni per donar de baixa els morts.

FRANCISCO FRANCO I JUSTO

—Si. Ho tendrem tot més aprop.

MARIA QUETGLES I LLABRES

—Si. Ciutat és ben enfora. S'Arenal és molt gran.

ANTONI MARTI I LLITRA

—Si. Volem comandar dins ça nostra.

JOSEP PARRI I BELMONTE

—Si. Ens governarem nosaltres mateixos.

RAFAEL CANO

—Si. Perque si.

FRANCISCO VERA I MARQUES

—Si. Volem tenir vida pròpia.

JOSE ROMAN BOSADA

—Si. S'Arenal és més gran que Búger.

FRANCISCO MAYERO ZAPATA

—Si. Estarem millor.

JULIA MOJER I CARDELL

—Si. Hem de fer poble.

MIQUEL LLOMPART I FRONTERA

—Si. Tendrem una administració més fluida. Ferem poble, un ajuntament aglutina la gent per organitzar festes, actes culturals...

FRANCESC TOMAS I MARTORELL

—Si. Però amb un ajuntament sense impostos.

GUILLEM SALVA I OLIVER

—M'abstenc.

FRANCESC TOMAS I RIGO

—Si. Si tenim al Batle i regidors aquí, els veurem cada dia.

ROBERTO ALARICO CANET

—Si. No haurem de dependre dels altres.

MANOLO PAVON I MARTI

—Si. Els Ajuntaments de Ciutat i de Llucmajor no arreglen les nostres coses.

GERONIA CANTALLOPS I SALVA

—Si. Fa falta organitzar-nos.

GERONIA CLAR I BARCELO

—Si. Tot ho hem de pagar a Ciutat i això dona molta feina.

JOSE ANTONIO GIMENEZ CIFUENTES

—Si. T'has de desplaçar per la paperassa. No tenim cementeri.

EMILIANO PINA GARCIA

—Si. Tots els pobles tenen ajuntament i noltros no.

JOSE MIRA MARTINEZ

—Si. Tendrem més comoditat per arreglar papers.

ANDRES MUÑOS RODRIGUES

—Si. Serà millor tenir-ho aquí que a Ciutat.

ANTONIO DIAS TORRANGO

—Si. El poble està xapat.

JOAN ANTONI SASTRE I QUETGLES

—Si. Tots els pobles en tenen.

JULIAN LOZANO LOZANO

—Si. Seria millor per tots noltros.

JOAN PERELLO I QUETGLES

—Si. Perque és necessari. Hi ha gent a bastament. No fa falta que s'enduguin els duros.

MODESTO CURIEN LARA

—Si. Hem d'anar a Ciutat a pagar.

JOSE GIMENEZ GOMEZ

—Si. Crec que és necessari.

MAGDALENA COSTA I COLL

—Si. De política no m'entenc.

AGUSTIN RODRIGUEZ ORTUÑO

—Si. No haurem d'anar a Ciutat per cobrar de l'atur. Hi haurà més llocs de feina.

MANUEL GINEL ESCOBAR

—Si. Durem a terme el Pla Parcial Bellveure.

Contarelles d'una pastera

Passaren anys. Se començà a dragar es Mollet que ja era ple. Sols hi cabien dues barques amarrades en es cap des martell. El primer any es dragà fins a mitjans escats. El segon fins aprop de les antigues passaderes, i el tercer fins el fons dels torrent amb gran alegria dels socis del Club i dels vells que no comptaven veure mai més arribar la mar on, temps enrera hi havien amarrat barques prou grosses; encara se veien senyes d'antics oranois.

Amb aquell trui, la pastera estava tirada primer a un racó, després a un altre, molt malmenada ja que aquell any hi va haver un temporal que se'n dugué tres bots, tirà la Santa Bàrbara damunt les roques i un parell de llaüts a sa platja, encara que tots estaven fondatjats en roda.

Arribà l'octubre de l'any 1968 i pel Mollet s'armà un bogiot de mil dimonis: camions traginant roques, ciment i altres materials. Gent i barcasses d'una banda a l'altra. A l'any, i sense que mai per mai se sentin a dir que havien posat la primera pedra, al Mollet hi va haver un port. La casa del Club Nàutic se convertí en un edifici de prop de tren-

ta palms d'alçada que estorbant la vista igual que abans, és un goig de veure; té unes grans terrasses i a l'estiu està mesell de gent.

Ara fa un poc més d'un any, passant per damunt es moll molt aprop del cul del torrent, me vaig fixar en sa pastera o beta que diuen a Alcúdia. Esta mig plena d'aigua, amarrada amb una cordeta mig podrida al costat d'un bot tan vell com ella. Al veure'm, pegà un gemec, amb veu fosca i escanyada em digué: Ja està fet de mi, per estar així comestic, més valdria que em fossen cremada pel fogaró de San Antoni. Us prec que l'any que ve en faceu cremar i, si fos com fa deu anys, us diria també que aplegàssiu els quatre claus de coure que quedaran dins les meves cendres. Supós que ara no ho farà ningú; ningú fa cas de res, com si els doblers so-brassin a tothom. Els meus tamps ja són passats, encara pas gust, però, de veure entrar i sortir aquests barquets lleugers i elegants amb dues veles plenes de lletres o de números, amb dos bergantells adins, i aquestes pasteretes amb sa proa tallada i vela de colorins manetjada per un infant; m'escarruf quan sent bramular aquestes màqui-

nes que duen a remolc els barquets petits de punta afuada que, he sentit a dir fan molta de via; no crec que aquesta casta de barquet serveixin per anar a pescar; diuen que fan carreres o regates i també he sentit dir que dins aquest port hi ha les millors d'Espanya. Sent enyorança de les pescades que fa vint-i-cinc anys feien els meus amos, en veure passar qualche covonada de peix agafat molt enfora amb una d'aquestes barques noves que en menys de mitja hora se tiren en es Cap Blanc. Me fa fer sa mitja, quan veig aquet vell botet del meu costat, que alça l'ull, i tot allò que pot alçar, al veure passar tantes jovenetes amb quatre dits de pedaç per tapar-se ses vergonyes i altres quatre dits que no arriben, just, just a tapar els mugarons. L'altre dia discutirem, perquè em deia que seguit seguit en passaven sense res per tapar-se els pits ni tan sols el mugarons. Jo li deia que no perquè també duien collars; després de molt de discutir i, fent-lo fitxar amb so bultó dels baixos, es va convèncer quedà oiat. Abans, fa una trentena d'anys, m'enpegueia en sentir aquells gemecs per damunt

sa platja; ara però, per vella he perdut sa vergonya, i els joves d'avui, quasi cap, no n'han tinguda mai, al menys els qui passen per aquí un poc foscando, aferrats com a pegellides. La meua distracció ara és mirar quina femelleteta té el dobler de la panxa més ben fet. La pastera va callar... per sempre. S'havia fet tard, la mar l'havia omplert d'aigua i a la pastera quasi no la veien.

L'any passat, el dissabte de Sant Antoni dels ases, dins el fogaró hi havia una pastera a trossos que cremava a poc a poc, feia una flamada entre roja i blavenca, no feia espirals ni cruixits. Vaig veure lluir un clau de coure i amb certes dificultats el vaig agafar; el conserv com a record de sa pastera de les contarelles que us he contades i d'altres que no us he contat. Aquest clau, potser el donaré un dia a qualche famelleteta que tenguí el dobler de la panxa molt ben fet.

S'Arenal, agost de 1971

Trenta anys de l'Eskal Club Mallorca

L'any 1951 pels "turístics" de Mallorca, la llavor estava sembrada. L'havia duita el Delegat d'Air France de Barcelona: Antoni Gallardo, qui a través dels seus col·legues de Ciutat, aconseguí que es reunissin alguns companys a Cala Murta (prop de Formentor), dia 5 de febrer d'aquest mateix any i decidiren fundar L'SKAL CLUB MALLORCA. Uns dies després dins el Café Born (actual Miami) ja amb allò que podríem anomenar l'élite del turisme, s'anomenà una Junta Directiva provisional; de fet, naixia legalment el nostre SKAL.

El Foment de Turisme estava aleshores en quasi hivernació, el Sindicat d'Hosteleria i Activitats diverses naixia i el nou "mariage de raison", el recent creat Ministerio de Información y Turismo, feia poc o quasi res. Això explica la fúria, l'activitat, l'esperit que desenvolupà aquest nou "Amical de Turismo".

La primera activitat social fou una excursió a Santa Ponça, amb missa a la Roca Santa i dinar a l'Hotel Camp de Mar. Continuaren les activitats, es van multiplicar. S'organitzà inclús un grup teatral. La junta directiva es reunia setmanalment a la recent estrenada piscina de l'Hotel Victoria i mensualment com a mínim es feia un sopar o un dinar de companyerisme, al preu màxim per persona de 45 ptes.

A les acaballes de l'any 1952, un grup reduït va assistir ja al Congrés Internacional de Roma i Nàpols. Va tornar amb més ànims que mai. No s'aturaven els seus components en dirigir-se a tothom, premsa i ràdio incluts, per a explicar allò que era l'esperit Skal que havien viscut. Les nostres instal·lacions turístiques, tan reduïdes aleshores, ens feien mirar amb enveja, les que havien aconseguit els italians en molt poc temps.

I arribà l'any 53. El Congrés Internacional s'havia de celebrar el novembre a Holanda, però davers la primavera, es desborda el Zuidersee. Es un any de tragedia pels Països Baixos, que decideixen declinar

l'honor d'organitzar un acte tan important per haver-se declarat any de dol nacional i a més haver quedat molt damnades les instal·lacions turístiques...

La Cie. de Navigacion Mixte, des de l'any 1949, feia escalar a Ciutat el seu veixellet, el Gouverner Général Lépine, que feia la ruta Marsella-Alger. Amb aquestes escales va sorgir el primer flux turístic de la postguerra. Al sud de França, a través de L'Ens Turístic de la Companyia Naviliera, el cap de la qual era el prestigiós agent de viatges i membre del Comitè Director de l'Skal, Camille Mathez, començava a descobrir la incògnite de Mallorca en l'Espanya desconeguda d'aquells anys. A un viatge comercial d'aquest senyor a la nostre illa, es reuneix amb l'Skal local i proposa: Us veurieu amb coratge per organitzar enguany el Congrés Internacional a Mallorca? Algun insensat (divina insensatesa!) va dir: Potser! i... com fos que, amb el poc temps que quedava no trobaven altre postor, ens ADJUDICAREN el Congrés.

Tot l'SKAL es va abocar a la feina. Fou-Mallorca sencera que es va posar en feina a través de l'SKAL. Amb les notícies dels qui havien estat a Roma, que explicaven les seves experiències, s'organitzà, amb un enorme manca de mitjans moderns, el Congrés que havia de ser anomenat durant més de 20 anys; CELEBRE CONGRES DE MALLORCA: EL DE LA CORDIALITAT.

Amb això, podeu imaginar-vos que el CONGRES fou un èxit fenomenal. Tot va sortir brodat. Els agents de viatges estrangers (dins l'Estat Espanyol només hi havia l'Skal de Barcelona i el de Ciutat) es feien creus admirant les belleses, en novembre! ofereix Mallorca. Tot això unit a una cordialitat dels seus habitants, a una pau, a una tranquil·litat, potser fins i tot un poc bucòlica. La gent encara deixava les portes de ca seva obertes. No hi havia delinqüència i tot... costava tan poc!

ANTONI POMAR
IGUAL
(Continuarà)

Homes de S'Arenal

Joan Ramis i Cladera, nascut a Llubí fa 54 anys; als tres anys el dugueren a Ciutat i ara fa un any va venir a viure a S'Arenal. Es doncs un arener més que viu i treballa entre nosaltres i, en una feina ben poc normal. Es pintor de quadros, potser l'únic pintor de quadros del nostre poble.

Darrerament ha estat notícia ja que el més d'octubre passat va exposar a Belgrad la capital de Iugoslàvia.

En Joan fa una pintura neo-impressionista, molt agradable a la vista. Ha exposat a diferents certàmens col·lectius i individuals a Mallorca i a Califòrnia on l'any passat va cedir un dels seus quadros al museu O'Neil Societat Històrica de Sant Joan de Capistrano, missió de Fra Junípero Serra.

A més de la pintura al oli, és aquarelista, i les seves pintures en acrílic se troben a les col·leccions particulars d'Anglaterra, EE.UU, Holanda, Dinamarca, França, Suïssa, Itàlia i Espanya.

Es membre de l'Associació de Belles Arts.

Com et vas arreglar per organitzar aquesta exposició a Belgrad? Li demanam.

Un amic pintor que va cada any a Ca'n Pastilla, Garich Slodoban, que és d'allà, em va preparar l'exposició.

Quants de quadros vares exposar?

Quaranta, fou un gran èxit, tant de públic visitant com de vendes. A l'exposició, hi va assistir l'ambaixador d'Espanya i moltes personalitats intel·lectuals i polítiques d'aquell país. La TV Iugoslava i la ràdio hi van venir i van sortir resenyes als periòdics de la Capital.

Com expliques que a S'Arenal només hi hagi una galeria d'art i que dugui una vida tan llanguida?

Els turistes no compren pintures. A Pollensa fan moltes i bones exposicions, però a la zona turística del Port no en fan mai. Jo expòs cada any a Ciutat amb molt d'èxit; aquí no en tendria.

ХУАН РАМИС
СЛИКАР СА МАЈОРКЕ

Notícies locals

El Pla Parcial Bellveure està acabat. Si començem les obres, una vegada acabades podrem fer habitatges per 4.200 persones, escoles, guarderia, preescolar, poliesportiu, mercat i moltes zones verdes.

Els veinats que tiraven botelles buides d'un quart pis dins el llit del torrent dels jueus, per dificultar els jocs dels nins, són de vacances. Ho diem perquè ara ningú n'hi tira.

A S'Arenal encara no tenim cementeri. Els gastós de desplaçament són quantiosos i els difunts reben per aquest motiu poques visites.

La gent de s'Arenal es preocupa molt dels infants guarderies, escoles... però no es preocupa d'ella mateixa. Facem una llar d'ancians que dins pocs anys l'hauréu de mester per no saltar mateixos. Siguem un poc egoistes.

Els llentarners, electricistes i altres professionals que fan feina fora del seu local paguen aquest dies llicència fiscal al seu municipi. A s'Arenal n'hi ha que paguen a Ciutat i altres que paguen a Lluçmajor. Lo mal és que els qui paguen a Ciutat no poden fer "legalment" feina dins s'Arenal de Lluçmajor i viceversa. A més els de s'Arenal de Ciutat paguen quasi el doble que els de s'Arenal de Lluçmajor.

A s'Arenal de Lluçmajor hi ha un notari que fa escriptures i altres documents tres dies a la setmana. Si habitau a S'Arenal de Ciutat no hi podeu anar a fer de testimoni perquè sou d'un altre terme.

Molta de gent diu que és ben hora de fer s'Arenal de Mallorca a fi de llevar molts d'aquests inconvenients. Tothom ho diu, però ningú no fa res.

A les carreres a peu que l'Associació de Pares de Ca Ses Monges, que per cert foren un èxit en tots els aspectes, es va sentir pels altaveus discutir si els de S'Arenal de l'altre banda del torrent eran locals o no. Sobren comentaris.

Una de calç i una d'arena

Molt bé per l'Ajuntament de Lluçmajor que fa agranar cada setmana el llit del torrent dels jueus a fi que els nins i nines puguin jugar a futbol i altres jocs a un dels llocs millor de S'Arenal.

No tant bé que els mateix ajuntament no hagi pogut encara uns quants punts de llum, cosa acordada en un ple ja fa més d'un any, llums que servirien perquè els infants poguessin allargar un poc més els seus jocs, i més ara que fa el dia ben curt.

Molt bé pel vicari que aquest més passat que el rector estava de vacances ha dit cada vespre la missa en català, fins i tot, hem sabut que a Ses Cadenes fa els sermons de la missa de nou del vespre en la nostra llengua i tothom l'entén.

No tant bé pel rector que ha fet sempre tot lo que ha pogut per impedir la integració lingüística

dels immigrants, fent el joc als centralistes de Madrid de manera descarada.

Molt bé per l'Ajuntament de Ciutat que ha posat dos guàrdies de barriada; un pel matí i l'altre per l'horabaixa a Sant Jordi, Son Ferriol, Es Coll, Génova, Son Sardina i Establiments.

No tant bé al mateix ajuntament que a una barriada tan gran com S'Arenal no ha posat encara els guàrdies de barri que sens dubte impedirien moltes bretolades, especialment dels nins que ho espenyen tot.

Molt bé per l'Ajuntament de Lluçmajor que ha enllumenat la part alta de S'Arenal de manera que dona gust passar-hi de nit.

No tan bé pel mateix Ajuntament que no s'encarrega de posar tot d'una les bombilles foses. Al carrer Miramar fa molt de temps que n'hi ha i no les posen noves.

Sí a la pau, no a l'OTAN

L'entrada d'Espanya a l'OTAN ja és un fet, el govern ho considera una necessitat prioritària i per això ha accelerat el procés d'integració. Aquest fet costarà a l'Estat 7.000 milions de pessetes, a més de l'assignació anual d'un pressupost per contribuir al manteniment d'aquest tractat militar de defensa.

Es preocupant que en uns moments de crisi, on hi ha prop de dos milions de gent sense feina, el govern dediqui tots els seus esforços per entrar a l'OTAN com si això fos la solució de tots els nostres problemes. I precisament ho fa quan veim com països que fa anys que ho són, es plantegen sortir-ne.

Se mos ha mentalitzat que necessàriament, com Estat desenvolupat, hem d'estar a un o altre costat, a l'OTAN o al Pacte de Varsòvia, com si no hi hagués una tercera possibilitat: Esser neutrals. Un proverbi antic diu: "Si vols la pau, prepara la guerra". Evidentment dins la civilització actual aquesta concepció de la pau és absurda i més quan veim que la preparació per a la guerra, sols beneficia econòmicament a les dues grans potències. Si mos fixam en la història, veurem que sempre les guerres s'han fet a fora dels territoris americans i rusos, i que aquests dos sempre n'han sortit guanyant.

Un dels arguments de la UCD per a la nostra entrada a l'OTAN és que tanmateix ja tenim bases americanes dins Espanya i que els tractats bilaterals firmats per Franco, són vergonyosos. Això en altres paraules vol dir, que Espanya no és neutral i que s'evitaria haver de firmar nous tractats. Si bé és veritat aquest plantejament, no hem d'oblidar que l'Estat espanyol és sobirà, i per això ha de poder decidir si continua firmant tractats o no, i que fa amb les bases americanes; per damunt d'interessos econòmics particu-

lars i tendències ideològiques.

El Sr. Reagan, president de USA, que fa pocs mesos va donar llum verda a la fabricació de la bomba de neutrons, arma capaç de matar a tota la humanitat, darrerament ha fet unes declaracions que posen els pels de punta. Va dir que és possible una guerra nuclear que tenguí com a escenari l'Europa occidental. Després una alta autoritat militar de "la Casa Blanca" va declarar que si a Europa continuen creixent els corrents i manifestacions pacifistes, els americans es veuran obligats a retirar totes les ajudes econòmiques. Lògicament aquestes declaracions han provocat protestes dels governs europeus i s'han fet manifestacions multitudinàries de protesta a quasi totes les capitals europees. El govern espanyol no ha dit res, a no ser que desitja la ràpida integració a l'OTAN. Con si el Sr. Reagan i els seus "cuatreros" poguessin jugar, d'una forma tan alegre i vergonyosament sàdica, amb la vida de tots els europeus. Si això no és terrorisme ja no sabem el què ho és!

Què representa pels mallorquins l'entrada a l'OTAN? Quin benefici tendrem? Evidentment l'únic benefici que en podem treure és que mos instal·lin unes bases militars d'avans Alcúdia, amb tots els perills i inconvenients que representen i una, encara més forta, dependència dels americans. Les escenes vergonyoses i imperialistes dels soldats americans pels carrers de Ciutat, ja no serien sols a temporades, sinó sempre. Fins i tot la nostra economia es podria veure sotmesa als interessos militars nord-americans. (El turisme podria sortir-ne perjudicat).

Si volem la pau mos hem de preparar per a la pau i no per a la guerra.

ANDREU MAJORAL

Radio Arrels de Perpinyà

Legalitzada una emissora que emet en català

Perpinyà. — Ràdio Arrels, la primera emissora que emet en català des de Catalunya Nord, ha estat legalitzada pel govern. Aquesta emissora, de freqüència modulada, començà a emetre fa alguns mesos, però de manera clandestina. Això va fer que tingués dificultats per a abastar tota l'àrea de Catalunya Nord i hagués de patir interferències provocades.

El grup que ha començat aquesta emissora en català també havia participat en la creació de les escoles Bressola per a l'ensenyament en català als in-

fants de Catalunya Nord. Són un grup d'ideologia independentista.

PAPELERIA NICOLAU

Placa Major, 1
Telefon 265374

Perfumeria -
confecció -
sabateria

Devora

Assegurances
Mare Nostrum

El darrer crit en bosses i articles en pell

CURTITS

Avinguda Nacional
devora

HOTEL TOKIO

GUARDERIA

PETITÓ

PLAÇA REINA MARIA CRISTINA

266815 S'ARENAL

Aturem el racisme

Es preocupant constatar com creixen en molts de sectors actituds racistes envers els immigrants. I és molt més preocupant encara constatar que aquest fenomen es dona també fortament en ambients cristians. Perquè el cas és que en molts ambients cristians de Mallorca es cova un veritable racisme.

No és fàcil certament, la convivència entre els mallorquins nascuts aquí i el vinguts de fora. Uns i altres tenim, d'entrada, costums, maneres culturals, sistemes de relació, sistemes de diversió ben diferents i a vegades difícilment compatibles. I tenim, sobretot, una llengua diferent que ha rebut a més un tracte social i polític molt diferent.

Però no és només això. La situació social i cultural que han hagut de viure els immigrants —començant pel fet d'haver d'emigrar, que ningú no ho fa de gust— provoca que entre ells es doni molt més la delinqüència, el nivell cultural baix i la dificultat per a les "bones maneres".

I encara una cosa més. La classe treballadora en aquest país està formada en una molt notable proporció per la població immigrada. De manera que les accions reivindicatives en el món del treball les duen endavant, sobretot, els immigrants, i com que això de voler aconseguir unes millors condicions laborals i de remuneració no és una activitat versallesca ni de saló, sinó que és una lluita, resulta que els estirabots i les agressivitats que tota lluita produeix agreugen encara més l'animaadversió que el bon mallorquí amant de la tranquil·litat pot sentir envers els vinguts de fora.

I llavors? Llavors passa que molta gent es mira als andalusos, extremerys, murcians i gal·les que tenim per aquí com una gent que ha vingut a destorbar i

que està, com si diguéssim, en situació objectiva de pecat, de manera que tot el que facin per humiliar-se i demanar perdó serà poc.

I si no s'arriba a aquest extrem, com a mínim es pensa que com més lluny els uns dels altres millor, perquè "aquesta gent no els integrarem mai, no seran mai com nosaltres".

El problema és molt greu, i no és perquè de la seva solució en depèn el futur d'aquest país. I és terriblement complex, perquè s'hi barreja el problema nacional i el problema de classe. I disposam de mitjans molt deficients, i alhora els nostres governants —em sembla— funcionen amb una certa miopia històrica per a posar-hi solucions intel·ligents. Per tant, no cal extranyar-se de les actituds racistes que acabam d'esmentar. Però alhora cal combatre-les.

I l'Església té una tasca important a fer en aquest camp. Perquè dissortadament hi ha molts de cristians mallorquins racistes. Racistes sense adonar-se'n suposo, però racistes.

I combatre això podria ser una nova contribució eclesial al futur d'aquest país, a la convivència lliure i en pau dins aquest país. Cal adonar-se i fer adonar que aquest país tindrà futur si és capaç d'integrar, dins les seves arrels i les seves senyes d'identitat profundes —que han d'esser defensades amb tot la força—, la nova aportació cultural que ha significat l'allau immigratòria. I un cristià hauria d'entendre que això que es dedueix del simple seny cristià hauria d'entendre que això que es dedueix del simple seny polític, es motiva encara més si un és capaç de mirar-se les coses amb uns ulls seriosament evangèlics. Em sembla.

JOSEP LLIGADES

L'Emigració en tems d'atur

Reproduïm uns fragments de la Carta del Sr. Bisbe sobre "L'emigració en tems d'atur", de 10 de novembre de 1981.

A continuació, i a partir de les suggerències del Bisbe, proposam unes possibles pistes per seguir l'immigrant entre nosaltres. En poden néixer reportatges, notícies, estadístiques, etc.

I.—"Ara, com sempre, hem de proclamar també, el dret de tot emigrant a conservar la seva cultura i la seva personalitat, així com de disposar de tots, els mitjans escaients per a inserir-se efectivament en la cultura del nou país d'adopció. Tant de bo s'arribés a la desitjada suma enriquidora: l'emigrant que estima el país on viu sense deixar d'estimar el propi".

Podríeu demanar als barris de més forta incidència immigratòria (Camp Redó, Son Gotleu, Son Cladera, Verge de Lluc...) com conserven aquí la seva cultura i personalitat i si es senten ajudats a inserir-se efectivament en la cultura pròpia de Mallorca.

II.—"Però, quan arriben els immigrants on pensaven trobar remei, es troben sense cap possibilitat de sortida, aficats de ple dins un món agressiu i engelosit dels pocs llocs de feina que queden desocupats. Així, l'emigrant fàcilment passa de ser un "foraster" a ser un enemic, de ser tolerat com un "mal necessari" a ser tractat com un perill públic per la legislació, per l'administració i, fins i tot, per gran part del poble dels països receptors".

Ja desaparegut o més bé ha augmentat avui el sentit d'adversió o de recança cap als anomenats "foresters"? Demanau-ho.

III.—"En aquestes circumstàncies, l'emigrant deixa de ser considerat com l'home de la recerca i del coratge, per sentir-se tractat com una "pilota" que va rebotint d'un lloc a un altre; deixa de ser —i de ser considerat— com un treballador, encara que fos temporari, per començar a ser un marginat. D'aquesta forma, l'emigrant d'avui, es troba entre

espasa i paret: per una banda té por de tornar al seu poble perquè allà li espera la misèria de la que ha intentat fugir i perquè no vol tornar fracassat, per l'altra es troba contra el mur insalvable d'una situació de la que no hi veu sortida si no és per camins de degradació: les feines clandestines, la delinqüència, tal vegada la prostitució o el tràfic de drogues. Un camí de desesperació, un camí que condueix al beure, al nerviosisme, a la malaltia, a la renúncia de la pròpia dignitat, a la marginació".

¿Posa la nostra socie-

tat el mateix interès i mitjans en recolzar els joves sense feina o en perseguir els delinqüents? Que se les doni: un lliat a la presó o un lloc de feina? Comparau, per exemple, els mitjans personals i les facilitats de promoció del Ministeri de Treball i de l'Interior.

IV.—"L'atur és la font immediata d'aquestes situacions inhumanes, tant per a molts de germans que viuen aquí, com pels que encara arriben confiat en la passada abundor de Mallorca. El crear nous llocs de feina, l'invertir els doblers "aturats", l'arriscar-se més enllà del càlcul dels guanys propis per tal de paliar aquesta situació, segueix essent en aquest moment una de les primeres obligacions de les autoritats, des polítiques, dels sindicats, dels empresaris, dels propietaris de capital i de qualsevol ciutadà

que es vulgui dir cristià. Tot bé "aturat", sobretot quan és de primera necessitat per un altre, o quan té que veure amb els mitjans de producció, es converteix en un pecat contra la justícia, perquè la propietat privada mai pot atemptar contra el bé comú o social, com el Papa Joan Pau II no es cansa de repetir (pe. LE 14).

Podeu resseguir les feines clandestines, els bars, la prostitució, el tràfic de drogues...

—Milers de vivendes buides i lloguers altíssims: demanau al MOPU o a la Cambra de Propietat urbana el perquè.

—Comparau vivendes: de Ca'n Pere Antoni del Molinar i del Passeig Marítim, per cas.

DELEGACIO
DIOCESANA D'ACCIO
SOCIAL

Argenteria i Relotgeria

MARINA

S'Argenter de S'Arenal Carrer Salut, 21

CREPERIA

Cafe crepes

CARRER LISBOA, 12 S'ARENAL DE MALLORCA

GELATERIA COLUMBUS

Especialistes en gelats d'ametla i d'avellana.

Tots tipus de gelats italians

CARRER MIRAMAR, CANTONADA MARIA ANTONIA SALVA

CONFECCIONS I ARTICLES DE PUNT

Merceria i perfumeria

AMADA

Carrer Berga, 26

Telefons 263374 - 267947

Bodes, comunions Batetjos i Festes

TEBAR FOTOGRAF

Carrer Berga, 26

Telefs. 263374 - 267947

ARENAL - MALLORCA

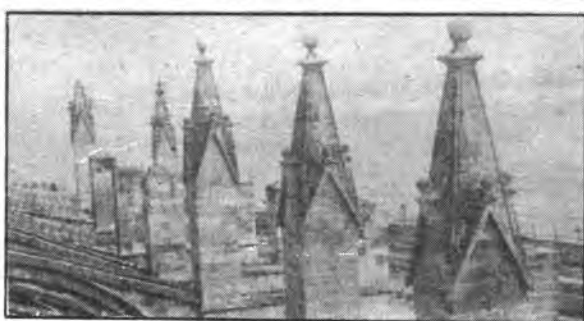
Olegario

JOIERIA - RELLOTGERIA -
COMPOSTURES

Carr. Militar, 230 - Telèfon 26 08 93

BONES FESTES A TOTS

Dialeg del Parc de Mar

PARLA LA SEU:

Jo et maleesc per sempre, malanat!
M'allunyaràs del mar. Em trencaràs
la cançó de les ones, al meu peus.
De la calma tranquil·la de les aigües,
dins la nit, em robareu el mirall.
Jo et maleesc per sempre, malanat!
No et valdran arquitectes exorcistes,
ni batles per salvar-te del fracàs.

PARLA EL PARC:

No us empenyeu així, Santa Madona,
que les empenyadures, ai! sagrades,
als vostres anys de pedra no són bones.
Per les meves entranyes de balast,
us jur que us tornaré el vostre mar.
Semblarà de la plutja un bassot,
però li direm llac: El llac salat.
Perquè l'art urbanístic tot ho pot.
Perquè el déu dels diners miracles fa.
Perquè el poble, com sempre, pagarà.

PARLA LA MURADA:

Jo et maleesc per sempre parc ingrat!
Mesquineta de mi per què em salvaren
de la salvatge febre progressista
del Segle de les Llums si les fosquíes
d'avui per la follia d'una pista,
em deixaran enterrada, convertida
en paret de corral, desabastada?
Jo et maleesc per sempre, parc ingrat!
No et valdran els polítics mercenaris,
ni manifestes de plaçes, ni anarquistes
pancartas per salvar-te del fracàs.

PARLA EL PARC:

No us empenyeu així, vella matrona,
que les empenyedures, ja ho sabeu
alcavota que sou de tantes dèries,
pel vostre cony de pedra no són bones.
Jo us promet per les banyes del meu pares,
pels milions de pessetes que robaren,
que us alçaré peana dels meus ossos,
fins que dels vostres murs, com indiots,
s'estufin les piteres de la guerra.
Perquè l'art urbanístic tot ho pot.
Perquè el déu dels diners miracles fa.
Perquè el poble, com sempre, pagarà.

PARLA EL PALAU:

Jo et maleesc per sempre, parc nefast!
Avergonyit abans per les centúries,
que em deixaren el front nefrat de pesta,
del postís, del mal gust i de les modes,
no guaitava a L'entorn del meu abast.
Avui, rejoyenit per belles obres,
quan mir em top amb vos, pervers vasall,
que em rompeu del meu hort tota harmonia
I em despullau del bosc que em donaria,
la frescor de les ombres als vessants.
No us valdran jocs de mans de tants d'artistes
de bon preu per salvar-vos del fracàs.

PARLA EL PARC:

No us empenyeu així, sand de virrei,
que vos ben be sabeu, per vostra història,
que van a poc a poc dins el palau
les coses, quan es tracta de colònies.
Us jur pels fonaments de mariner,
malgrat municipal tenguí la pell,
que, encara que pels barris dels obrers
no tenguin un morer per fer jardí
i es facin els infants ulls de ciment
i els vells es torrin trist al sol ardent,
per vos, noble palau, lletaré alzines,
mates, fassers i pins o un avalot
de bordes carritxeres de garriga.
Perquè l'art urbanístic tot ho pot.
Perquè el déu dels diners miracles fa.
Perquè el poble com sempre, pagarà.

JAIME SANTANDREU

Alcoholisme

Topics i errors populars de l'alcohol

Per manca d'informació, per propaganda enganyosa, persisteixen una sèrie del que podríem anomenar tòpics i errors, que intenten justificar l'ús de l'alcohol. Inclús alguns metges contribueixen a fomentar aquest equivoc receptant l'alcohol basant-se en aquestes inexistents virtuts.

Així es diu que l'alcohol és:

ES UN ALIMENT. L'alcohol és un aliment dolent, doncs és pobre en calories: només allibera 7,1 calories per gram d'alcohol pur. La sensació de treballar amb menys fatiga és enganyosa, doncs les calories de l'alcohol no serveixen pel treball, ja que dificulta la combustió normal del sucre del múscul, que és l'única font d'energia muscular. Això sense oblidar que l'alcohol resulta abús quan aporta més del 20 per cent de les calories totals de la dieta. Sobre una dieta de 3.000 calories, aquesta proporció equival a 3/4 de litre de vi de 10 graus.

OBRI LA TALENT. L'alcohol, el que fa és produir secrecions de suc gàstrics i unes contraccions anormals a les parets de l'estómac que s'assemblen a la sensació de fam, que poden acabar produint gastritis. Un dels símptomes pel qual se comença a beure és precisament la pèrdua de la gana. L'engany és pitjor quan es tracta de nins, doncs l'alcohol pot dificultar la maduració de tot el sistema nerviós.

AJUDA A COMBATRE EL FRED. La sensació de calor que provoca l'alcohol és enganyosa, car en

realitat produeix una dilatació dels vasos de la pell, això fa que la sang circuli per la superfície del cos i se refredi per dins el mateix. Aquesta falsa sensació inhibeix els reflexes defensius la qual cosa fa que el bevedor no se proteixi. Contre el fred, el millor és protegir-se i prendre alguna cosa calenta.

AUMENTA LA TENSIO ARTERIAL. Realment, l'efecte és tot el contrari: a causa de la dilatació dels vasos de la pell l'alcohol disminueix la tensió arterial.

AFAVOREIX EL REG DEL COR I PREVEU LES MALALTIES CARDIAQUES. Per allò que hem dit anteriorment, la dilatació dels vasos de la pell i disminució de la tensió arterial, es dificulta el reg del cor. A més, no és dilatador coronari i pot danyar el múscul cardíac.

ES ESTIMULANT SEXUAL. El que fa és desinhibir, llevar la por que moltes vegades dificulta la relació sexual, l'expressió de la pròpia "manera" sexual; però en el pla fisiològic no només no dona més potència, sinó, com és conegut de tots, pot arribar a produir impotència, atrofia testicular i feminització per afectació hepàtica en l'home i per atrofia ovàrica en la dona.

TONIFICA. L'alcohol no és estimulanti ni augmenta els reflexes. És simplement un desinhibitiu. I això tan sols en una primera fase, perquè en realitat arriba a produir depressió.

DELEGACIO
DIOCESANA

Millars de cases buides

La vivienda: Un dret, una necessitat

Tenir casa per viure amb la família, en condicions de dignitat i d'higiene, endemés d'una necessitat primària, és un dret fonamental de la persona, reconegut per la nostra Constitució.

Aquest dret, entre altres, ha esdevingut per a uns un luxe quasi impossible i, per a altres, una font d'especulació i d'injustícia. És un fet prou conegut que a la nostra Illa hi ha milers de vivendes buides i, a la vegada, hi ha també milers de famílies, que viuen en llocs infrahumans. Per altra part, el preu d'aquestes cases desocupades ha augmentat en tal proporció que es pot afirmar que els treballadors no poden adquirir-les sense endeutar-se amb crèdits i préstecs, els quals enfonsen per molt de temps l'economia familiar i, tantes vegades, són motiu de conflictes i problemes de convivència.

La majoria d'aquestes vivendes en venda estan buides desde fa temps, des d'els anys en que la construcció a Mallorca vivia la seva època daurada. El seu cost va ésser el normal en aquell temps i el preu de venda, com és lògic, contemplava ja el guany dels respectius propietaris. Malgrat això, les mateixes cases, que, desocupades, no fan sinó degradar-se, costen prop d'un milió més de pessetes cada any que passa. Així, doncs, a la primera especulació del sol, s'hi

afegeix ara una plusvàlua, absolutament injusta entre altres coses perquè els sous dels treballadors pugen sols sobre un deu per cent anual. Això... pels qui tenen feina. Imaginem els qui ni subsisti d'atur rebent!

En aquest context, les paraules que D. Teodor, el bisbe de Mallorca, escriu amb motiu del fenomen social de les migracions, no poden sorprendre a ningú i, molt manco, semblar fora de to. "Todo bien "parado" —diu—, especialmente cuando es de primera necesidad para otros o cuando está relacionado con los medios de producción, se convierte en pecado contra la justicia, porque la propiedad privada —como recuerda constantemente Juan Pablo II (L.E. 14)— nunca pueda atentar contra el bien común o social. Este principio tiene una particular y actual aplicación a la vivienda, cuando los periódicos nos hablan de tantas casas cerradas en Mallorca, mientras hay personas —incluso familias con hijos— que corren de un sitio a otro en busca de alojamiento, llegando a veces a tener que dormir en lugares indignos de seres humanos".

Pensem que el problema és greu i que cal trobar-li sortides. I també analitzar altres caïres del mateix assumpte, com poden ésser, per exemple, les vivendes de protecció oficial.

Ho ferem en propers Bolletins.

DELEGACIO
DIOCESANA

CARNISSERIA ES PONT

(ABANS CRESPI)

TOTA CASTA DE
PRODUCTES CÀRNICS

Carretera Militar, 641

TELE-SERVICE LI OFEREIX

TELE-SERVICE
Li ofereix:
Reparació TV
Venda TV en color
Venda TV usat
Antenes individual i
col·lectives
Porters automàtics
Fil musical
Equips alta fidelitat
So Hi-Fi
Altaveus
Amplificadors
Carrer Salud, 9
Telèfon 266357
S'Arenal de Mallorca.

Galtes

El 22 d'abril d'enguany, Dom. Hilari Raguer, monjo de Montserrat, publicà en el nostre diari aquestes consideracions: «Ens havíem acostumat, en temps de Franco, a esperar de l'Església una sèrie de serveis que normalment no li pertocarien, però que dèiem que exercia com a «suplències»... Però després del 23-F, en ple règim d'harmonitzacions, l'Església catalana s'ha de plantejar de nou el deure de certes suplències».

La primera serà defensar, d'acord amb la doctrina de Joan Pau II a la UNESCO, la nacionalitat catalana i el seu dret a allò que el papa anomenava «sobirania fonamental».

Aquest text ha estat reproduït en el full que els «Amics de Joan Ballester» han dedicat a «L'Església dels Països Catalans i el fet nacional»; distribuït arreu, ha arribat a mans d'una persona que en protesta en una carta que no duu remitent. Considera que les personalitats de l'Església les opinions de les quals recull el full esmentat —monsenyor Josep Pont i Gol, arquebisbe de Tarragona, el canonge doctor Carles Cardó, el bisbe de Perpinyà Juli Carselade, el doctor Manyà, canonge de Tortosa, el qui fou bisbe de la Seu i copríncep d'Andorra Justí Guitart, el bisbe Morgades, fins i tot el bisbe Torras i Bages, etc.— són víctimes de «passions i rancúnies». Que l'Evangeli mana perdonar i estimar els enemics.

El que no diu l'Evangeli, em sembla, és que uns enemics hagin de perdonar els altres, i els «altres», en canvi, no tinguin cap obligació de perdonar els «uns». Jo no sé

què passa amb el famós argument que cal tornar sempre bé per mal que només el fem servir quan va contra nosaltres. Això no és predicar l'admirable mansuetud —que hauria de predicar-se, sobretot, als qui donen més bufetades—, sinó la renúncia incondicional als drets naturals davant qui té més força. Diu l'anònim comunicant que hauríem de practicar el que va ensenyar Crist: parlar l'altra galta.

O sigui que si ens limitem a exposar pacíficament arguments de defensa ens diuen que patim d'odi, mentre que els altres són els autors de les bufetades efectives i ningú no parla de les seves galtes...

Per als qui creuen que les nostres modestes reivindicacions ja són excessives, proposo com a punt de meditació la següent notícia: a la regió canadense de Quebec, el govern «provincial» ha dictat una llei, que ja és en vigor, segons la qual tots els establiments i botigues d'aquest territori francoparlant ha d'escriure els seus rètols en francès. Els propietaris dels establiments són obligats a treure els rètols en anglès amb el cost de l'operació al seu càrrec; la primera infracció serà castigada amb una multa de 1.000 dòlars, i en cas de reincidir en el manteniment del rètol anglès la multa serà de 5.000 dòlars.

Segurament aniran a l'infern, d'acord, mentre que el cel espera els canadencs de parla anglesa que, a la resta del Canadà, troben la mar de natural que en el seu territori l'anglès sigui obligat.

Josep M. Espinàs

Prensa básica

Cada dia tenim noves proves de la importància de l'anomenada premsa comarcal. A vegades són proves molt desagradables, com les adversitats legals que està patint «El 9 Nou», però es un fet que arreu de Catalunya les publicacions comarcals, i sovint estrictament locals, tenen avui dia una consistència estimable i una capacitat de penetració extraordinàriament útil.

Al costat de la premsa comarcal de més volada hi ha moltes publicacions de tirada modesta però que han aconseguit de vincular-se en un àmbit social. Els catalans en desconeixem la majoria, si no som d'aquell poble o hi tenim alguna relació. Per això m'ha interessat la «Guia de la premsa local i comarcal de les comarques lleidatanes» que ha publicat el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Hi trobem «Sió» d'Agramunt, «Segarra» de Cervera.

He volgut copiar els títols pel que tenen d'expressiu. Moltes d'aquestes publicacions no tiren més enllà de 200 exemplars, d'altres arriben als 500, però és el conjunt el que ens permet parlar de la premsa comarcal com

una realitat específicament catalana i una eina multiplicada d'identificació col·lectiva.

Tinc la impressió que aquesta característica defineix també la resta dels Països Catalans. Ocasionalment he vist publicacions valencianes d'aquesta mena, i ultimament m'ha arribat a les mans «S'Arenal de Mallorca», que tira 1.500 exemplars i és el «bulletí informatiu de les barriades de Ca'n Pastilla, Meravelles, Es Pilarí, Ses Cadenes i les altres urbanitzacions». A «S'Arenal de Mallorca», s'hi publiquen uns textos que difícilment podreu llegir en la premsa general: «Poble i llengua», «Cultura popular i autonomia»... Molts es pensen que aprendre català a l'escola significa renunciar a les paraules mallorquines que no s'usen a Catalunya i substituir-les per les del Principat. Aquesta creença és falsa.

Ni hi ha cap gramàtica que mani dir gos ni gatni noi en lloc de ca i moix i al·lot. Com hi podríem renunciar en nom del català si ca i moix i al·lot són paraules completament catalanes?

Es aquesta premsa la que, sovint, parla més clar i català, o sigui més clar i mallorquí.

JOSEP M. ESPINÀS

Edicions en les llengües més utilitzades

Nous projectes de diccionaris bilingües

La recent aparició d'un «Diccionari alemany-català/català-alemany» editat per Pòrtic i la publicació imminent d'altres diccionaris bilingües en les llengües més utilitzades són un símptoma de progressiva normalització del català

Barcelona. (R.M.P.)— La progressiva normalització del català ha comportat, entre d'altres necessitats, ampliar el nombre de diccionaris bilingües. Deixant a part els diccionaris —força nombrosos— centrats en les llengües catalana i castellana, donem avui un repàs a l'oferta existent quant a diccionaris de català amb altres llengües, camp en el qual hi ha hagut darrerament diverses novetats editorials.

La novetat més recent en aquest sentit és el *Diccionari alemany-català/català-alemany* editat per Pòrtic, que fa molt pocs dies ha estat distribuït a les llibreries. Són autors d'aquest volum Roser Guàrdia i Maria Ríter i Obradors, totes dues residents a Alemanya. Aquest diccionari, de 543 pàgines, consta d'uns 17.000 mots en la part d'alemany-català i uns 15.000 en l'apartat català-alemany. Les autores han procurat posar atenció especial a recollir vocabulari i expressions idiomàtiques de la llengua parlada actual en tots dos idiomes, així com exemples d'ús quotidià. El preu del diccionari és de 1.500 pessetes.

La mateixa editorial Pòrtic té actualment en impremta un diccionari italià-català/català-italià que es publicarà, com l'anterior, dins la co-

l·lecció «Pòrtic Diccionaris», relligat en tela de color granat. Aquest diccionari, l'autor del qual és Jordi Fornàs i Prat, és força extens i es preveu que sigui al carrer per a la pròxima Festa del Llibre.

També per Sant Jordi, Pòrtic publicarà un diccionari català-portuguès, que prepara Clara Prat i d'extensió una mica més reduïda que el d'alemany.

Pel que fa a l'anglès, editorial Pòrtic va publicar la passada Festa del Llibre un diccionari realitzat per Jordi Colomer, amb el qual estrenava la seva col·lecció «Pòrtic Diccionaris». Aquest volum, de 768 pàgines, té més de 40.000 entrades i val 1.350 pessetes. Al costat d'aquest, la mateixa casa editora ha publicat aquest any la sisena edició del diccionari anglès-català/català-anglès de butxaca, el preu del qual és de 400 pessetes. La primera edició d'aquest diccionari de butxaca va aparèixer el 1973 i l'autor més també Jordi Colomer.

Un pas en el camí de la normalització

En aquest mateix idioma, la Fundació de la Gran Enciclopèdia Catalana prepara l'edició d'un diccionari en el qual treballa Salvador Oliva,

Diversos projectes en curs permetran incrementar la relació de diccionaris bilingües actualment existents

poeta i professor de la Universitat Autònoma de Girona, juntament amb tot un equip. Aquest diccionari, en la línia del voluminós *Diccionari català-francès/francès-català*, publicat per la mateixa Fundació, s'editarà en dos volums —primer aparèixerà l'anglès-català— aproximadament d'aquí a un any.

La Fundació GEC prepara també un diccionari català-alemany, amb les mateixes característiques del francès i del futur anglès, és a dir, la inclusió de la pronúncia figurada dels mots, així com locucions i frases fetes, excepcions, termes especialitzats, topònims, etc. Els autors d'aquest diccionari són l'ex-monjo de Montserrat Columba Batlle, professor de català a la Universitat de Munic, i el catalanòfil Günther Haensch, catedràtic de la Universitat d'Augsburg. En la fase final hi col·labora també el professor Tilbert

Stegmann. El primer volum, alemany-català, apareixerà aquest any i d'aquí a un any es publicarà el segon, català-alemany. El primer volum constarà d'unes 700 pàgines i tindrà segurament un preu polític subvencionat.

La Fundació va iniciar aquesta línia de diccionaris amb el de francès, la primera edició del qual va aparèixer per Sant Jordi del 1979 i del qual es prepara una nova edició per a l'any vinent, desglossada aquest cop en dos volums. Realitzat pels germans Carles i Rafael Castellanos, aquesta obra, de 1.100 pàgines, té entre 40 i 50.000 entrades i val 1.500 pessetes.

Altres projectes de la Fundació en aquesta línia són un diccionari català-italià, en el qual d'alguna manera col·labora l'Institut Italià de Cultura, i un diccionari italià-català en el qual ja s'està treballant.

Barriades

El carrer, plataforma de convivència, d'esplai i de lluita

La primera tasca que tenen tots els que treballen en barriades és recuperar el carrer, o sigui, arribar a la gent per mitjà de la convivència general, els passatempers, la feina, el cafè i tots els contactes que sorgeixen espontàniament quan la gent no té por.

Vivim un temps de presses, d'evasions, d'egoismes, de manipulacions mentals i d'assassinats síquics. Cal aixecarnos en contra i donar proves de salut i d'esperança. Estem cridats a lluitar per aconseguir que la rialla no fugi dels nostres carrers. A nosaltres que som mediterranis amb orgull, descendents de nissages de mercaders, mariners i comerciants aventurers, no ens escapu un sistema de vida reclòs en ell mateix, pobre de relacions, trist i rutinari. Volem sol, tramuntanades, alegria i bon humor. Necessitem confiar i tenir amics per empatar la xerrada.

En la història recent els moviments associatius foren plataformes de llançament vers metes polítiques; avui el moviment ciutadà comença a entendre que és pel poble, que

les metes les té abaix i no a dalt, que no interessent tant cops massius o massificadors com accions concretes i concientitzadores, amb el principal objectiu de servir al poble per millorar el seu habitat, el seu esplai, la seva cultura, el seu ambient en general.

Tot això vol temps, ganes de fer feina, no de figurar, ganes de arribar al poble, no de lluitar per vencer a l'ajuntament; és tot un nou estil i unes metes que hem de descobrir entre tots, entre el poble, els seus representants en l'administració i els altres que, de fet, també el representen a l'hora de coordinar esforços i perllongar la seva veu: grups, associacions, etc...

En poques paraules, cal recuperar el carrer com a plataforma de convivència, d'esplai i de lluita. Fa falta anar recobrant per part de tots els ciutadans les ganes de participar. Estam davant unes metes que o hi arribarem plegats o no hi arribarem mai.

DELEGACIO
DIOCESANA D'A.S.

Partits polítics i poble

Al llarg de setmanes els diaris han vingut plens de notícies i comentaris sobre les crisis internes dels Partits Polítics a nivell de l'Estat espanyol.

Malgrat les exhortacions al seny que han rebut, des de tots els angles, fins i tot del Rei, les coses segueixen malament.

Creim que la repercussió d'aquestes crisis dins la marxa de la vida pública, dins el procés del nostre Poble, és tant important com per voler afegir, a tantes d'altres, les nostres reflexions. Millor dit, uns petits punts de mira, per intentar deixondir una més ampla i aprofundida reflexió.

Aquests serien els punts escapats que més es destriuen des del Poble:

—Creim que és immoral —usam el mot en el més estricte sentit ètic de la paraula— parlar de la defensa de la democràcia des de la dictadura inquisitorial de la dogmàtica d'un Partit. Ara més que mai els Partits polítics haurien d'aplicar-se l'antic adagi, que diu: "metge, cura't a tu mateix". "Democratitzadors, democratitzau-vos a vosaltres mateixos..."

—Les lluites, externes i internes, suposen sempre una passa cap endavant, dins el procés de clarificació i d'alliberament, tant dels pobles com de les persones; però les bregues, les burdes i cegues baralles entre companys, per un pam més de poder, són sempre destructives. La comandera mata. Els cops que més mal fan, els que et deixen més baldat, són els que venen de costat, de caire, de la mateixa part d'on tu esperaves que et donassin la mà.

—Si és veritat que els

Partits Polítics, com han proclamat aquests dies ells mateixos, són estalons necessaris per a la democràcia, per a la pluralitat i per a la llibertat de la cosa pública, no comprenem com són ells mateixos els qui es desprestigien. Per desgràcia, sembla que es complirà la trista profecia que s'ha escoltat al llarg de la crisi: "el que no va poder aconseguir la dictadura en 40 anys, ho aconseguirà l'ambició dels dirigents polítics en una setmana: malmenar els partits polítics".

—Per molt amparat que estigui per la legalitat, no creim que sigui mínimament ètic la manera de treure i posar regidors segons les conveniències, els conflictes interns o les fòbies dels partits. Considerem que això és una ofensa, una espècie de delicte contra els electors. La gent no vota la disciplina d'un partit, sinó unes persones concretes i, en tot cas, unes línies de pensament i govern. Quan unes persones han estat elegides són més representants del Poble que del Partit. En conseqüència, tendria que ser el Poble, mitjançant el sistema de signatures, posem per cas, el qui pogués llevar els regidors.

—No sabem com els Partits sucursalistes podran parlar de nacionalisme i d'autonomia, quan demostren que qualsevol feina seriosa i constant, encara que sigui en el més allunyat Ajuntament, pot quedar borrada per una ona que vengui de Madrid.

DELEGACIO
DIOCESSANA D'ACCIO
SOCIAL

Els dilluns a les 9,30 En Tomeu Sbert informa des de S'Arenal.

Els dilluns —quan el primera regional preferent ha jugat a casa— a les 15,30 i per F.M. En Mateu Joan dona la crònica esportiva.

Els dimarts a les 13,30 a la veu dels pobles, En Mateu Joan informa des de S'Arenal.

Els dissabtes a les 15,30 per F.M. REALITAT I FANTASIA a càrrec d'En Miquel Ambrós de S'Arenal.

RADIO POPULAR ES COSA NOSTRA

Alcoholisme: La magnitud d'un problema

Està demostrat l'origen alcohòlic del 50 per cent, al menys, de les cirrosis hepàtiques dins l'Estat Espanyol.

L'any 1.980, la cirrosis hepàtica fou la tercera malaltia, dins l'Estat Espanyol, per la seva mortalitat, només superada pel càncer i les malalties cardiovasculars.

Com a mínim el 2,5 per cent de la població espanyola —a S'Arenal el tant per cent és molt més elevat que a altres indrets— dins l'Estat Espanyol, aprop d'un milió de persones són malaltes alcohòliques. A aquesta cifra cal afegir-hi un 5 per cent que per ser bevedors habituals en excés, estan en risc eminent de convertir-se en alcohòlics.

Els malalts alcohòlics influeixen dins la seva família i dins l'ambient de feina, per això es pot afirmar que aprop de CINC MILIONS d'espanyols estan afectats directament per l'alcoholisme.

Els malalts alcohòlics representen el 50 per cent dels ingressos als hospitals siquiatrics.

De cada cent malalts alcohòlics dins l'Estat Espanyol, deu representen conductes antisocials i quatre, delictives.

Un 10 per cent dels malalts alcohòlics que acudeixen a un dispensari necessiten ésser internats, de lo contrari es converteixen irremediament en marginats profunds.

Les edats més freqüents entre els malalts alcohòlics que solliciten assistència oscil·la entre els 40 i els 50 anys. La qual cosa signi-

fica que han fallat totalment les campanyes de prevenció. I per altre banda, que es fa practicamente impossible una recuperació donat que difícilment a aquestes edats se troben estímuls vitals que impulsin una profunda rehabilitació.

L'aument de les DONES ALCOHOLÍQUES ha estat molt ràpid al nostre país. Fa pocs anys només n'hi havia una per cada dotze homes. Avui la proporció és d'una dona per cada sis homes.

No s'ha arribat a un CONTROL DE LA PUBLICITAT damunt begudes alcohòliques. Alguns mesos, aquesta publicitat ha arribat a representar el 20 per cent del contingut publicitari de TVE. Tampoc s'ha aconseguit que aquesta publicitat s'atengui a l'autocontrol ètic per a suprimir motivacions i al·licients.

Amb la crisi i l'atur el consum de l'alcohol s'ha disparat, això ho sabem bé a S'Arenal.

Al voltant del 40 per cent dels malalts alcohòlics s'inicia per influència de l'ambient social. La segona causa en importància és la existència de problemes síquics.

En un quart de segle (1950-1975) la producció de cervesa es va multiplicar per VINT; la de licors per QUATRE i la de vi es va duplicar.

L'Estat Espanyol va recaudar dins el període gener-setembre 1979, per impostos especials de licors i cerveses, la quantitat de 5.217 milions de pessetes.

Crida als ecologistes

Jo me deman si un Poble està compost només de Gran Edificis i blocs de ciment armat i dedins hi viu una societat encaixonada, sense res més que el sol que il·lumina cada dia i les nostres preses, el nostre temps comptat.

On són els habitants i companys nostros que altre temps vivian aquí? on són les oronelles que amb la seva arribada anunciaven la primavera? On el marruqueig dels nostros colomers? Potser ara són altres companys els qui ens anuncien que arriba la primavera i ens senyalen les altres estacions de l'any, de forma més materialista.

I jo me pregunto: Aquests companys, els turistes que vénen a prendre el sol i nosaltres mateixos no enyoram qualque vegada aquell cel nostre solcat pel vol d'una oronella, una falzia o un estol de coloms? O veure com els coloms cerquen entre nosaltres la carícia de les nostres mirades esperant que els donem uns grans, una llepolia o unes miques de pa dels nostre beranar que mengen els

nostres fills a la sortida de l'escola mentre juguen a la plaça del poble? O esperar-les els matins a la platja com altres temps venien cercant la seva part d'aliment mineral que necessiten i que "ara ja no vénen a cercar"?

On són aquest habitants de les taulades, patis, places i camps que, amb el brunzir del seu vol ens deien que eren també els nostres veinats i amics? Veinats d'aquest poble que va començar a formar-se i a tenir entitat.

ON SON AQUEST
COMPANYS?

Veinats! Cerquem-los! Deixem per ells el racó que els pertany com ho fan altres ciutats, pobles, places, cases i patis de tot el món.

Vull fer des d'aquest periòdic, una crida als companys i veïn ecologistes, defensor de la natura de S'Arenal. Una crida a la unió. Tots plegats tornarem a veure aquests companys tan estimats solcar l'espai blau del nostre poble que és aquest.

VICENT BUSTAMANTE

Pajarería ARENAL

VENDA D'OCELLS EXÒTICS I
MENJAR PER A TOTA CASTA
D'ANIMALS DOMESTICS

Plaça dels Nins, 26 - Tel. 267664 - S'Arenal de Mallorca
Amés disposam de:

CONSULTORI VETERINARI
ATÈS PELS DOCTORS J. BONET i J. LEOZ
VISITES, VACUNACIONS, CIRURGIA, ETC.
DIMARTS i DIJOUS, DE 7 a 9 DE LA NIT

Cartelera

Cinema Virginia

Dies 3 i 4 SIETE CHICAS PELIGROSAS i un extraordinari film de suspense i terror LOS OJOS DE UN EXTRAÑO.

Dia 5 la divertida comèdia sexy DOÑA FLOR Y SUS DOS MARIDOS i la pel·lícula de recent estrena CUMPLEAÑOS SANGRIENTO.

Dia 6 EL PUÑO CIEGO DE BRUCE DE Karate i LOS QUATROEROS DEL MISSISSIPPI, doble programa d'acció.

Dies 7 i 8 una pel·lícula de la sèrie Emmanuelle, EMMANUELLE SE VA A ORIENTE i la recent estrena CON LAS BRAGAS POR LOS SUELOS. Doble programa "S".

Dia 8 per la tarde per esser festa hi haurà funció especial infantil en base a TRES SARGENTOS i EL SUPER AGENTE PICA-PIEDRA.

Dies 10 i 11 Torna l'humor d'en Pajares en QUE GOZADA DE DIVORCIO i a més PATRICK.

Dia 12 la darrera pel·lícula estrenada sobre el Vietnam EL ULTIMO CAZADOR i dins el mateix programa la genial pel·lícula de Vizcaino Casas EL TERCER AÑO RESUCITO.

Dia 13 un altre espectacular pel·lícula de karate, LA SERPIENTE A LA

SOMBRA DEL AGUILA, seguida d'una espectacular aventura del rei de la selva LA FUGA DE TARZAN.

Dies 14 i 15 PASIONES DESENFRENADAS clasi-ficada "S" i FIEBRE DE VERANO NOCHE.

Dies 17 i 18 el successor d'En Hitchcock, Brian de Palma i el seu darrer èxit VESTIDA PARA MATAR amb Michael Caine i Angie Dickinson. A més LA MADASTRA DEL SEMINARISTA amb la bel·lesa sexy d'Edwige Fenech.

Dia 19 ESCORIA i la important reposició d'ARBOL DEL AHORCADO amb Gary Cooper.

Dia 20 Anthony Quinn és EL LEON DEL DESIERTO i junt amb EL OSO BEN és el programa excepcional per aquest diumenge.

Dies 21 i 22 diversió i sexe amb ORGASMO CALIENTE "S" i ALELUYA, ALELUYA CADA UNO CON LA SUYA.

Dia 25 Nadal un heroi del còmic BATMAN i una sensacional pel·lícula d'aventures a les galàxies LOS SIETE MAGNIFICOS DEL ESPACIO, un programa per a grans i petits.

Dies 26 i 27 el major èxit d'aquesta temporada TIBURON TRES i per si fos poc, FORJA DE AMI-

GOS amb Pedrito Fernández i Alfredo Landa.

Dies 28 i 29 una pel·lícula "S" al'estil de Mad-Max, LOS VIOLADORES i una altra divertida de la serie italiana LA COLE-GIALA SEDUCE A LOS PROFESORES.

Dia 1 de gener les aventures de EL HOMBRE DE PEKIN i l'èxit més gross de N'Adriano Celentano HORACIO Y EL BAILON DE DON FULGENCIO.

Dies 2 i 3 la pel·lícula que tots esperen SUPER-MAN II, una segona part més dinàmica que la primera i a més KING KONG SE ESCAPA.

DISCO CHIC

Cada vespre a partir de les 9.

Tres videos, quatre bars i un conjunt de fontanelles i plantes que us transportaran a nits meravelloses.

Platja de S'Arenal, Balneari 3.

Night Club MAKIAVELO.

Cada setmana de dijous a diumenge Bonet de Sant Pere, amb el seu show especial i la gran orquesta Badia de Palma amb la seva genial cantant Carol.

Platja de Palma, sortida no. 5.

BINGO BAHIA DE PALMA

Servei de bar i snack.

Carrer del Gran i General Consell, 38. S'Arenal de Mallorca.

FLASH

A partir de les 10, cada vespre, discoteca.

CLUB LATINO

Divendres, dissabtes i diumenges, a partir de les 10 dues orquestres.

Club El Buho Verde BAR TOP-LESS.

A partir de les 21.00 ambient molt agradable. Platja de Palma, entre balnearis 6 i 7.

BABILON

Cada vespre a partir de les 9, discoteca.

ZORBAS

Dissabte a les 9.30.

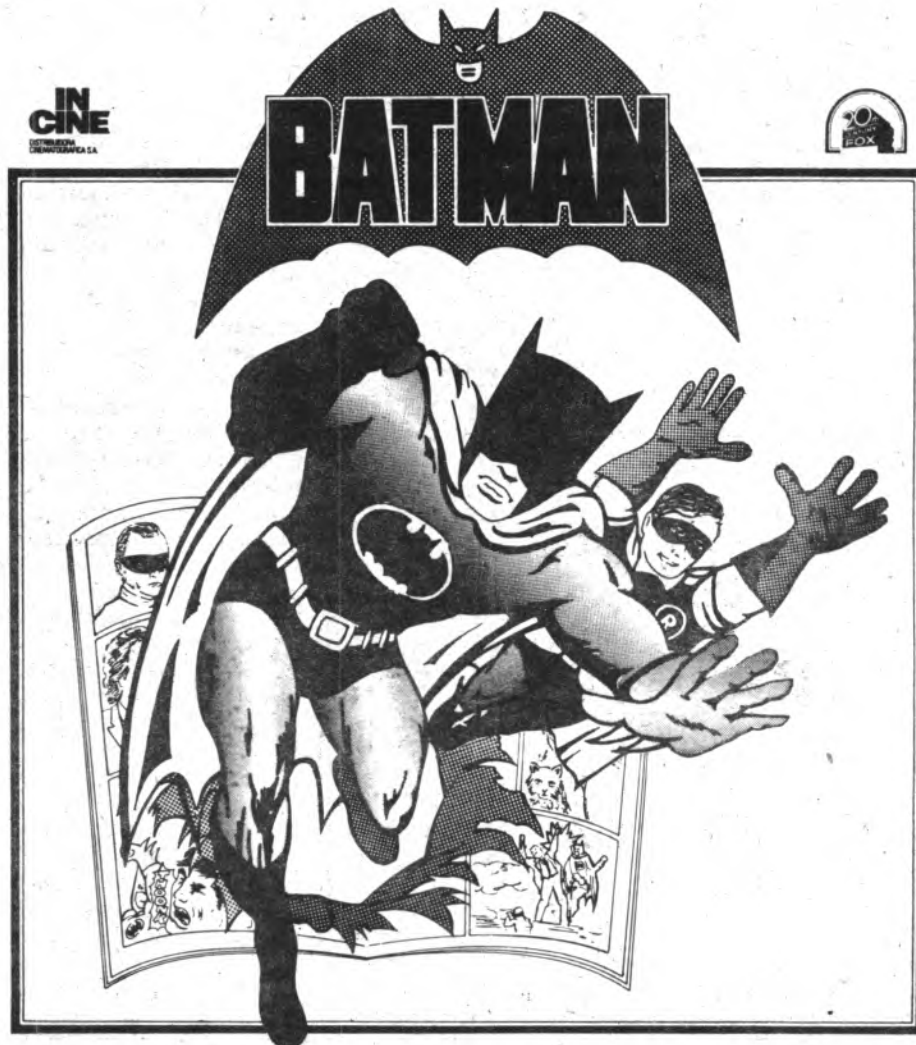
diumenges a les 5.30, discoteca.

CANNABIS

A partir de les 5 de l'horabaixa. Divendres, dissabtes i diumenges i dilluns, DISCOTECA.

BACOMO

Cada vespre a partir de les 9.30, música de disco.

BAR TOP-LESS

UNIC A S'ARENAL
AMBIENT MOLT AGRADABLE

NIGHT CLUB

MAKIAVELO

Cada setmana, de dijous a diumenge Bonet de Sanpedro amb el seu show I la Gran Orquesta Badia de Palma amb la seva genial cantant CAROL

Platje de Palma, sortida nº 5 - Telèfon: 26 32 57

El cine que veurem

Per Lluís M.^a segura

El mes de desembre, dins de l'any cinematogràfic, sol ésser el mes rei, el més cimera en programació i en grans estrenes, perquè totes les distribuïdores es reserven les grans superproduccions per estrenar a les festes properes de Nadal.

El cine "Sala Virginia" de S'Arenal, com és natural s'afegirà a aquesta eufòria de programació, reservant per aquest mes, els títols més suggestius, i seguint en la tònica d'una programació exhaustiva en base a vuit pel·lícules setmanals, la qual cosa dona lloc a una varietat impossible d'aconseguir d'altra manera.

Una altra novetat, ha estat la contratació d'un magnífic lot de pel·lícules, -totes d'una acció trepidant-, com se dona només en les grans produccions anomenades de Karate, amb les millors pel·lícules

de Bruce Lee i dels grans mestres de les arts marcials que després l'han seguit.

Ningú pot posar en dubte la variació i dinàmica d'aquesta espectacular programació. Només volem recomenar-li que retalli la cartellera i la guardi dins la cartera tot el mes, li servirà per a consultar-la cada dia.

... I recordi que EL CINE és el lloc d'espargiment per excel·lència per a TOTS. Ajudi'ns a mantenir-lo en bones condicions!

Questionari Proust

Rafael Ramis

- Nom.
- Rafel Ramis i Morro.
- Lloc de naixement?
- Binissalem.
- Data?
- 18 d'abril de 1931.
- Estudis?
- EGB.
- Professió o ofici?
- Hosteleria, propietari del bar Parisien II.
- Trajectòria esportiva?

-Directiu del Club Baloncesto Binissalem, inxa de l'Arenal Club de Futbol.

-Principal tret del teu caràcter?

-Impulsiu, apassionat i romàntic.

-Quina qualitat prefereixes en un home?

-Que no es deixi dominar per les dones.

-I en la dona?

-La intel·ligència, que sàpiga dominar l'home.

-El teus principals defectes?

-Joc, beguda i dones.

-Ocupació preferida?

-La hosteleria.

-El teu somni de benestar?

-Que tothom estigui tan bé com jo.

-El teu color preferit?

-El blau.

-Una flor?

-La rosa.

-Un aucell?

-Torts amb col.

-Quins són els teus herois de ficció?

-El guerrero del Antifaç

-Heroïnes?

-L'Ava Garner de la meua joventut.

-Compositors?

-Els que composaren els boleros mallorquins.

-Herois de la vida real?

-El Rei Joan Carles.

-Heroïnes històriques

-Les valentes dones de Sóller.

-Quins noms prefereixes?

-Margarida, Joana, Francesca...

-Que és que detestes més de tot?

-Que me facin la contrària quan tenc raó.

-Quins caràcters històrics desprecies més.

-Tota casta d'inquisidors, n'Idi Amin que se menjava la freixura dels seus contraris...

-Quin fet militar admires més?

-La conquesta de Mallorca pel Rei En Jaume.

-Quina reforma admires més?

-La del Rei Joan Carles.

-Quins dons naturals voldries tenir?

-Les facultats sexuals que tenia als trenta anys.

-Com t'agradaria morir?

-Pla de panxa.

-Quin és l'estat actual del teu esperit?

-Optimista.

-Quins fets t'inspiren més indulgència?

-Quan deixis doblers a un que els necessita i no les me torna.

-El teu lema?

-Fe bé i no miris a qui.

Questionari Proust

Rafael Heredia

- Nom.
- Rafel Heredia i López.

-Lloc de naixement.

-Port de Sagunto (València)

-Data.

-12 de maig de 1943.

-Estudis.

-EGB.

-Ofici o professió al marge de l'esport.

-Petit empresari en pintura i decoració.

-Trajectòria esportiva.

-Directiu de l'Arenal des de la seva fundació, president tres anys, ara altre volta president des de començament de temporada.

-Principal tret del teu caràcter.

-La tranquil·litat. Veig les coses amb imparcialitat.

-Quina qualitat prefereixes en un home?

-La honradesa.

-I en la dona?

-Lo mateix.

-Quin és el teu principal defecte?

-Confir massa en la gent.

-Ocupació preferida?

-El futbol i tota casta d'esports.

-Quin és el teu somni de benestar?

-Que ens toqui la grossa a la loteria del club.

-Els teus colors preferits?

-El blanc i el blau de l'equip.

-La teua flor predilecta?

-La rosa.

-Un aucell?

-El canari.

-Quins són els teus herois de ficció?

-El Capitán Trueno.

-I les teves heroïnes?

-La mujer Pirata.

-Compositors?

-Augusto Alguero.

-Herois de la vida real?

-El rei Joan Carles i n'Adolfo Suarez.

-Heroïnes històriques?

-Agustina d'Aragon.

-Quins noms prefereixes?

-Rafel, Mari Trini, Magdalena...

-Que és que detestes més de tot?

-La hipocresia i la vanitat.

-Quins caràcters històrics desprecies més?

-Hitler, Amin Dadà...

-qualsevol dictador.

-Quin fet militar admires més?

-Com a valencià, la Batalla de Numància.

-Quina reforma admires més?

-La duita a terme pel Rei i p'en Suarez.

-Quins dons naturals voldries tenir?

-Voldria ser molt ric per ajudar als qui passen fam.

-Com t'agradaria morir?

-De mort natural i amb tots els sentits.

-Quin és l'estat actual del teu esperit?

-De tranquil·litat.

-Quins fets t'inspiren més indulgència?

-Els motivats per la necessitat.

-El teu lema?

-Treballar i viure.

ARTICLES DE BON GUST

BONES FESTES

**CERAMICA,
PORCELANA,
VIDRE**

PLAÇA DELS NINS, 21

Frente Balneario 3
Playa de Palma

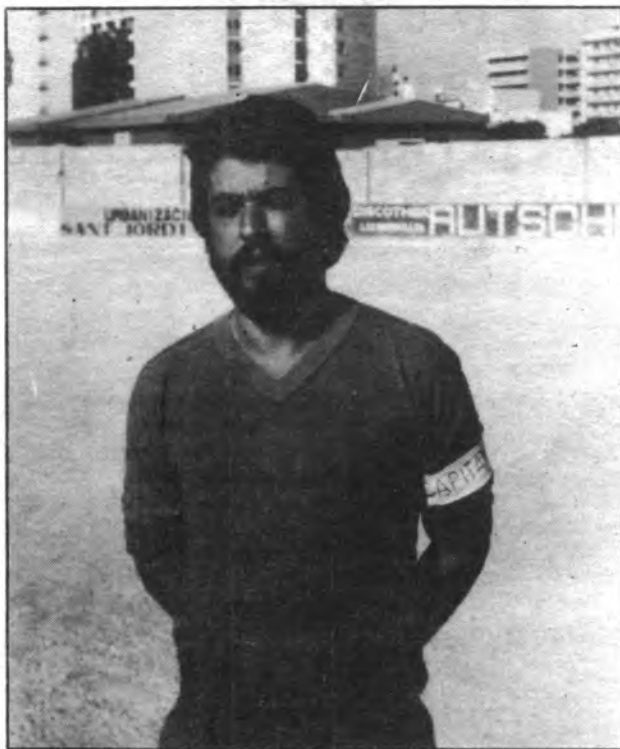
TRES VIDEOS - QUATRE BARS
Un conjunt de fonts i plantes que el transportaran a les nits meravelloses de CHIC.

BONES FESTES

HOTEL IRIS
Tancat per manca de clients

Pròxima obertura, abril de 1982

Indiscreccions dels futbolistes

Nom i llinatges.
Andreu García Olivares.
Lloc i data de naixement.

Ses Cadenes, 9-10-55.
En quins equips has jugat abans?

Infantil del Collerenc, juvenils Son Verí, Primera regional S'Arenal, tercera regional Brasilia, primera preferent d'Algaida i ara altra vegada a tercera regional del Brasilia.

Parla de les possibilitats del teu equip.

Pujarem a segona.
Com va el futbol a S'Arenal?

Va bé.
L'equip que més t'agrada?

L'Atlètic Bilbao.
Un jugador?
Pirri.
Un entrenador?
Udo Latek.

Classificació de la selecció espanyola en els mundials.

Segons.
El teu hobby.
El futbol.
El plat que menges amb més gust?

Llom amb patata.
Un cotxe?
Citroen Palace.
Quina música escoltes?
Música rock.

Una pel·lícula de cine?
Allò que el vent s'endugué.

Partidari de les platges nudistes?

No.
Que faries si treguessis 20 milions a les travesses?

Compraria un xalet.
A favor de l'OTAN.
No.
A favor de la independència de S'Arenal?
Sí.

Brasilia C.F.

Després de la brillant campanya que duien endavant, el Brasilia C. F. trobant-se entre els tres primers de la classificació i un dels favorits al títol, va veure com li fugia l'oportunitat en els dos partits seguits a cada tres punts d'or. El primer punt fou contra el Puigpunyent, un partit en que el balon no va voler entrar i es va arribar al final amb l'empat inicial.

El segon partit contra L'Horta es va perdre per 0-2 en un partit que va arribar a la mitja part amb empat de 0-0, però que a la continuació es van veure volar els dos punts amb dos gols visitants. Esperem que això no serveixi per baixar la moral dels allots d'en Manoleto, que sàpiquen treure fruit de la seva pròxima sortida i això no hagi estat res.

Indiscreccions dels futbolistes

Nom i llinatges.
Antoni Nadal i Cardell.
Lloc i dia de naixement.
S'Arenal, el dia 1 de març de 1951.

En quins equips has jugat abans?

Juvenils del Collerenc, Sant Diego Adderits, Aficionats de S'Arenal, S'Arenal, i ara fa 5 anys que jug al Brasilia.

Veus al teu equip capaç d'ascendir?

Es quasi segur que ascendir?

Es quasi segur que ascendirem.

Com va el futbol a S'Arenal?

Prou bé.

L'equip que més t'agrada?

El Mallorca.

Un jugador?

López Ufarte.

El nom d'un bon entrenador?

Helenio Herrera.

Classificació de la selecció espanyola en els mundials?

Dins el tres primers.
El teu hobby
Futbol.

El plat que menges més a gust?

Frit mallorquí.
Quin cotxe t'agrada?
Seat 131.

La música que escoltes?
Tota.

Em diries el nom d'un gran músic?

Beethoven.
El teu llibre preferit?
No llegesc.

Una pel·lícula que t'agradat?

Rocky.
Ets partidari de les platges nudistes?

Sí.
Estàs a favor de la creació del municipi de S'Arenal?

Sí.

Bar - Mesón

El Pueblo

-PA AMB OLI
-FRIT MALLORQUI
-CARAGOLS

María Antonia Salvá, 51.

LAS MARAVILLAS

LLOGUER DE COTXES

CAR HIRE

Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

VIAJES

CIRCULO BALEAR, S.A.

AGENCIA DE VIAJES
G. A. T. 667

ES SEU CERCLE DE VIATGES

Les nostres ofertes d'avui:

Barcelona. ....des de	1.750	Astúries. ....des de	5.250
Madrid. ....des de	3.350	Vitòria. ....des de	5.250
València. ....des de	2.750	Canàries. ....anar i tornar	18.900
Alacant. ....des de	2.495	Londres. ....anar i tornar	13.500
Málaga. ....des de	4.900	etc. etc.	

Descomptes per a nins

Pregunti per qualsevol altra destinació; sempre tenim la millor solució per a vos té.

Ens trobaran a: Carrer Berlín, 7. S'Arenal.
Teléfono. 267215

PERRUQUERIA D'HOMES
TRACTAMENT DELS CABELLS
INFORMACIO COMPRA - VENDA DE
FINQUES I SOLARS

JAUME OLIVER

Carrer Cuartel, 39

EL ARENAL
(Mallorca)

Aquí la U.E. S'Arenal

UNA PREGUNTA QUE ES FA L'AFICIONAT, QUE LI PASSA A LA U.E. S'ARENAL? ALS DARRERS SIS PARTITS, NOMES HA ACONSEGUIT UN PUNT, COL·LOCANT-SE DE MES TRES A MENYS DOS

Que li passa a la U.E. S'Arenal...? Aquesta és la pregunta que quasi la totalitat dels aficionats se fan arrel des darrers resultats obtinguts per l'equip. Anem a comentar breument els darrers resultats. Artà-Arenal ..... 1-0 Arenal-Rafal ..... 0-0 Balears-Arenal ..... 4-1 Arenal-Peguera ..... 0-2 Arenal-Rotlet ..... 0-1 Cultural-Arenal 3-1

Després del seu brillant triomf a Lloseta, s'Arenal se trobava classificat a quart lloc amb més tres es va rebre a casa a l'Alaró guanyant-se el partit i convenient a més al respectable. A partir d'aquí i potser arrel de la lesió d'en Carles Mayero, l'equip va començar la seva marxa enrera. Es va desplaçar a Artà i es va perdre per un solitari gol aconseguit els primers minuts de joc en una falta llançada a llarga distància que en Villegas no va poder aferrar. Amb aquest gol en contra, S'Arenal

ho va intentar tot cercant la igualada i malgrat que el col·legiat de torn va perjudicar s'Arenal, li va mancar eficàcia per aconseguir un resultat positiu.

Al Rafal, se l'esperava amb ganes de victòria, però una vegada més tots els intents foren nuls davant la ferria defensa del visitant, es va cedir un punt d'or davant un rival que va bregar i va lluitar de manera incalculable.

Potser la clau de la baixa de s'Arenal fora aquest partit on S'Arenal va lluitar i va jugar a fi d'aconseguir un resultat positiu, però el col·legiat de torn no ha va creure convenient i, poc abans dels descans, en un acte de predigistació, es va treure un penalti de la mànegua, que va acabar amb tota l'esperança de S'Arenal, perdent per 4 a 1 contra el Balears.

S'esperava amb relativa tranquil·litat les dues visites consecutives al nostre terreny de joc. A la prime-

ra teníem d'adversari un equip que no havia demostrat gran cosa en els partits disputats. EL CADE Peguera. Fou un partit que es va jugar sense ganes, sense coratge amb moltes de fallades; ens arrebasaren dos punts per un resultat de 0-1. Al segon visitant de torn, encara que se li tenia més respecte per allò d'aver guanyat l'XI Trofeu Ciutat de Lluçmajor, era el qui anava a la coa del grup, El Rotlet. Aquí se va tornar a veure la mateixa tònica de joc que al partit anterior, se tornaren a perdre els dos punts. Vàrem veure un s'Arenal enfonsat, sense ganes de jugar, sense il·lusió, sense coratge, en una paraula, sense res.

El darrer partit celebrat ens desplaçarem al Port de Pollença per intentant aconseguir un resultat positiu, se va jugar millor que en els darrers partits però sense arribar a aprofundir les jugades, mancava mossegada, confiança en si mateix. A aquest partit, apart de l'escassa voluntat per a guanyar, cal remarcar la incapacitat del col·legiat Sr. Amengual, mancat d'autoritat, assus-

U.E. Arenal. Equip que perdé per 0-2 contre el Peguera Drets: Polo, Morillas, Mir I, Layo i Rdri. Acotats: Cano, Fortus, Blas, Hierro, Quique i Ondoño.

tat durant tot el partit per les amenaces del jugador del Cultural, Crespi, permetent tota casta de llagoteria a l'equip local; amb tot i això quan mancaven dos minuts per acabar fou agredit per un espectador. Va perjudicar a S'Arenal en tot; li va anular un gol quan el marcador estava 0-0 i va deixar sense sanció dos clars penaltys dins l'àrea local. Una vegada més tornarem a perdre, en aquesta ocasió per 3-1.

Si concretam aquests sis partits tenim que, de dotze punts disputats, només n'hem aconseguit un, que ens han endossat onze gols mentre nosaltres no

més n'hem aconseguit dos —tots dos de penalty—. La conclusió és fàcil. O les defenses fallen o la davantera no funciona.

Els aficionats pensen en un culpable i la quasi totalitat te la mirada posada en l'entrenador a qui en aquests casos li toca ballar amb la més lletja. Jo personalment crec que no. El culpable dels mals de s'Arenal som tots, des de la Directiva fins el darrer aficionat. La Directiva per no actuar amb més duresa amb els jugadors, el Mister per ser el primer responsable de l'equip i no haver plantejat els problemes que es veien venir a la Directiva, els jugadors per

la seva manca de voluntat als entrenaments, partits i ajuda envers del Mister, els aficionats per la seva manca de recolzament als jugadors durant els partits, —que si alguns d'ell es dedicassin a animar enlloc de criticar tant, a aquestes altures altre gall ens cantaria—, i a la premsa per la manca de comentaris dels partits i les indiferències arbitral amb l'equip.

El pròxim visitant de torn es el Campos, aquí classificat en tercer lloc amb 17 punts més 5 positius. Haurem de posar tota la carn a la graella si volem guanyar i no veurem complicats en els llocs de descens.

Manuel "Hierro" Murillo

Com saben tots els aficionats, En "Hierro" fou un dels darrer fitxages que va realitzar la directiva del s'Arenal en vista a aconseguir un lloc a la classificació final, que dona opció a jugar la lliguilla de pujada a Tercera Divisió. Per això, hem volgut que els nostres lectors sabin com és En Hierro. Amic Manolo, ¿ens vols donar, per als nostres lectors el teu historial esportiu?

El meu nom complet és Manuel Hierro Murillo. Vaig néixer ara fa 27 anys a Moron de la Frontera, un poble molt bonic de la província de Sevilla. Com tots els altres vaig començar a donar al balon, o millor dit, a la pilota de pedaç, al carrer. L'any 1967 vaig venir a la Ciutat de Mallorca i vaig jugar dins equips d'allots fins que vaig fixar pel Rollet que jugava a Segona Regional. Llavors no existia la Preferent. Més tard vaig anar al servici i allà vaig jugar amb el Melilla C.F.; de tornada vaig continuar amb el Rollet. Més envant vaig jugar a l'Alaró i la tempo-

rada passada ho vaig fer al Cultural, amb qui vaig jugar la lliguilla d'ascens a Tercera Divisió. Enguany, per mediació d'un bon company de feina, "En Majin", vaig tenir la oportunitat de venir al s'Arenal.

Tu has jugat altres anys contra S'Arenal. Com a jugador actual del nostre equip, com el veus enguany?

El veig molt bé; a més et puc dir que al final de la lliga estarem entre els sis primers cosa que dona dret a participar a la lliguilla.

Quins equips creus que participaran a la lliguilla?

Encara és prest per poder calcular, la lliga és llarga i queda molt de camí a fer. Els que se veuen més forts aquests dies són el Badia, Balears, l'Espanya, El Rafal, Campos i noltros.

T'atreveixes a donar una classificació de final de lliga dels tres primers classificats?

Com t'he dit abans, encara és prest per calcular. De totes maneres entre els tres primers estaran el Badia, El Balears i l'Espanya. Ara bé qualsevol equip pot donar la sorpresa. Esperem que sia l'Arenal.

Ja vas coneixent l'afició s'arenalera. Quina opinió en tens?

Sincerament, pens que es meravellosa; li agraesc la bona acollida que m'han dispensat.

I, de la Directiva?

Fins ara no tenc cap queixa; tot lo contrari, he trobat amabilitat i ajuda.

ANTONI GIMENEZ I SANCHEZ

ELS AFICIONATS DE LA U.E. ARENAL SEGUEIXEN FERMEMENT

Bon paper, el que estan fent els components de l'equip d'aficionats de la U.E. Arenal que estan lluitant amb força i il·lusió per aconseguir aquest lloc que els hi doni obció a jugar i representar les Balears a la Península.

Després de la seva doble victòria enfront del Badia i de L'Artà, la setmana passada vanceren merascu-

dament al Santanyí i domicili per 1-2 amb gols d'en Bustamante i d'en Juanito.

El Santanyí, en un garbuix a la meta defensada p'en Pascual va marcar i va acabar la primera part de 1-0.

A la segona part fou expulsat en Paquito de S'Arenal per doble targeta. D'aquesta manera s'Arenal es va veure en

inferioritat numérica, però traient força d'on no n'hi havia aconseguir girar la truita amb un golàc d'en Bustamante i un altre, el de la victòria d'en Juanito. Enhorabona a tots.

El primer diumenge de desembre a les 11 del matí rebrem al Sant Pere esperem un nou triomf dels aficionats que duu el nostre amic Rubio.

IMPREMPTA BAHIA

Carrer Pare Rafel Serra, 21
Tels. 26 27 69 - 26 32 31
S'ARENAL DE MALLORCA

Arts i oficis d'antany

—Mestre Antoni, bon dia! Quin temps fa que sou SELLETER?

—Bon dia i bon any En sortirem aviat, si vos dic que des de sempre. Sempre he fet de Selleter i res més que de Selleter. Era menut encara i ja donava punts, en Pont d'Inca. En aquelles saons un MOSSO guanyava dues pessetes setmana. I quan me vaig entregar an es servici, en cobrava devuit cada setmana.

—Vos ploven molts d'encàrrecs?

—Ploure deis? Avui en dia just hi ha quatre feinetes. De peces noves no n'hem de parlar, perquè són ben clares. Sa nostra feina se sol reduir a posar quatre pegats i a fer algun adob a ses guarnicions veies. Es nostre ofici és tament una candela que ja crema d'es blau. Això s'acaba!

—Mos acabau de parlar de ses guarnicions o guarniments. De quantes peces se componen?

—De set. Ni més ni manco. I ja poreu començar a apuntar: Cabeçades, riendes, collera, selletó, sofre, barriguera i recules. Això quan sa bístia va junyida a un carruatge. Quan fa altres feines, que no sien de carro, només sol dur ses dues primeres, ses cabeçades i ses riendes, i a vegades també sa collera.

—Quina és sa peça principal i més necessària de ses guarnicions?

—Sense cap casta de dubte ses cabeçades; Jo les descriuria com un conjunt de corretges entrelligades, que subjecten es cap de sa bístia. Són de cuir, manco sa brilla, que és de ferro, i que va dins sa boca de s'animal, per tenirlo a ses ordes. No les heu de confondre amb so cabestrell o cabestre, que se saven an es cap de sa bístia, quan no havia d'estirar an es carro. No tenen brilla i aolen ser de corda. Maldament no sien de cuir, es Selleters d'antany també en solien fer. A Eivissa ses cabeçades també se diuen es cabeçó. A Menorca, segons tenc entès, sa part de davant que descansa damunt es nas, és de ferro i acaba en una mica de punta.

—I ses riendes?

—Son dues trinxes llargues de cuir, tan llargues que, partint de ses cabeçades, arriben fins a dins es carro, passant per dins unes anelles, una a sa collera i s'altra an es selletó, per cada banda. Tenen dos dits d'amplada.

—Com mos descriu sa collera?

—Es un ormeig, en forma de collar gros, que sa bístia naturalment du p'es coll. Té s'armadura de fusta, però va revestida de pell i està farcida de paia, de borra o de llana, que li serveix de coixí. Sa pell de s'animal no s'ha de malmenar ni poc ni gens. Va davant s'ossada de sa piteira i així sa bístia pot estirar més fort, quan va junyida an es carro o ha de llaurar o batre amb so carretó.

—Quin procediment seguieu per omplir-la?

—Venim i agafam paia llarga de blat o d'ordi, l'enrodillam i la fermam amb un fil, com si féssim una sobressada llarga. Tenim sa pell taidada i cosida en forma de sac, des d'un principi, segons ses mides convenients de sa collera. Llavors l'omplim amb manats d'aquesta paia, i malavetjam enredonir-la i donar-lo forma, que sinó faria regruixos. Allà on ha de fregar més, hi posam pell de bou o badana de xot. Sa pell la mos duen d'Inca. Ses colleres de Mallorca són un poc diferents de ses de Menorca. Entre noltros, s'obrin per sa part de dalt, que se tanquen i s'asseguren amb unes sivelles, part damunt sa clenxa de s'animal. A Menorca, en canvi, són a s'enrevés, s'obrin per baix.

—Ara ve es selletó. Es lo mateix que sa sella?

—Per amor de Déu nam a missa! No. No heu de confondre ets ous amb ses comes-rotges! Una cosa és sa sella i s'altra es selletó, maldament aquestes dues peces tenguin en comú que van damunt s'esquena de sa bístia. Sa sella és per seure-hi damunt, si un vol passetjar-se o anar d'un lloc a un altre. A cada banda hi sol dur un "estribó" de ferro, per pujar-hi millor. Damunt es selletó, en canvi no hi poden seure. Aquest ormeig

se posa a s'animal quan va junyit a un carruatge o ha d'estirar, en dur ses guarnicions completes. Va forrat de cuir o de pell, lo més adaptada a s'esquena de sa bístia. Per damunt es selletó hi passa un sofre. Així es pes de sa somada descansa millor damunt s'esquena de s'animal. Sentia dir an es veis que antigament hi havia es COIXINERS, que just se dedicaven a encoixinar ses guarnicions i que, un pic cada any, passaven per ses possessions, fent ets adobs necessaris".

—Mos heu mencionat es sofre. En què consisteix aquesta peça?

—Es una corretja ampla i gruixada de cuir, que passa per damunt es selletó i que, a cada extrem, hi té una espècie d'anella o baula, feta amb so mateix cuir. Dins aquestes anelles hi entren es dos braços d'es carruatge i així queden sostinguts i horizontals.

—Es nom de barriguera mos sona a cosa de sa panxa...!

—Exacte! Es una corretja, també de cuir, un poc més estreta que es sofre, que, enant d'un braç a s'altre d'es carro, passa per davall sa panxa de sa bístia i serveix perquè es carro no basculi, si du sa somada massa enrere o ha de pujar una capamunta.

—Quines peces mos manquen encara?

—Ara vénen ses recules. Jo les vos definiria com un conjunt de corretges, que passen p'es costats de sa bístia i també p'es seus darreres, per davall sa coa i, a sa banda de davant, acaben en dues xavetes de ferro, una per banda, que s'afiquen dins es forats que duen a posta es dos braços d'es carro. D'aquesta manera sa bístia va més segura i més subjecta, tant si avança com si recula.

—Mestre Antoni, quan érem petits sentíem dir a sa gent d'es camp sa paraula aixanguer. En què consisteix?

—Sa raó vos vessa...! Ha de fer ben molta d'estona això que deis. Quan voltros éreu menuts potser que encara n'hi hagués qualcun, però a poc a poc se perdren fins a desaparèixer de tot. Pot ser que lo únic que mos ha quedat sia es refrany que diu "et treuré un aixanguer de s'esquena", que se diu quan a un li volen fer ses busques endins...! Ets aixanguers s'empraven

continuarà

JOAN LLABRES I
JORDI VALLESPÍR
DE LA PORCIUNCULA

ESPIGARES

REPARACIO I VENTA

Tota casta de bicicletes i ciclomotors

Netetja de radiadors

Carretera Militar, 118

Teléfono: 26 35 56.

ELECTRICA

SOMETIMES

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES-INDUSTRIALS
MONTATGES ELECTRICS INSTAL·LACIO

PLAQUES SOLARS PRESSUPOTS TELEFON 260624

MERCERIA L'ESPERANCA

CONFECCIO I

MUNTATGE

DE CURTINES

Carrer Salut, 18. Teléfono 26 54 09.

CONSTRUCCIONS J. RIVAS MAS

ESPECIALISTES EN MANTENIMENT

D'HOTELS

CANONGE MATEU ROTGER, 25

TEL. 26 48 53

CAFETERIA SANT DIEGO

COQUES DOLCES CADA DIA
I AL VESPRE MUSICA DE PIANO

CLINICA VETERINARIA (CIRUGIA D'ANIMALS DE COMPANYIA)

CONSULTES TARDES
PLATGE DE S'ARENAL
SORTIDA N.º 2

ENTRE BALNEARIS 3 i 4
Tel. 23 33 94

VUIT ERRORS

Avui us serà fàcil d'endevinar l'artista dels bigotis, malgrat que ara els té blancs i una mica més caiguts. És, però, un català universal. Entre els dos dibuixos hi ha vuit petites diferències. Les solucions, a peu de plana.

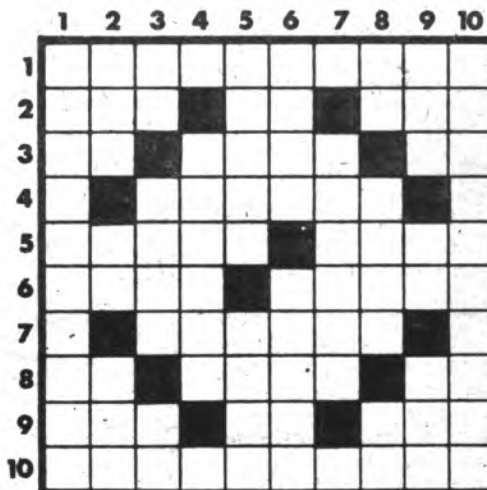
ENCREUATS

Horizontals

1. Propensió a imitar (pl.) — 2. Al revés, composició poètica. Lletres consecutives. Al revés, lleure. — 3. Negació. Privat de llibertat. Al revés, útil. — 4. Afortunat. — 5. Substància dolça, cristal·litzable, blanca o incolora quan pura, que es troba en el suc d'un gran nombre de plantes. Al revés, zona de bolets en forma d'anell. — 6. So penetrant llançat per l'home o un animal. Reunió d'homes, generalment de llengua comuna, que tenen institucions i costums anàlegs. — 7. Font situada prop d'Olot. — 8. Al revés, l'última part d'una cosa. Nom de dona. Dígraf català. — 9. Soroll que segueix al llamp. Nota musical. Ciutat il·lenca. — 10. Sèrie de maons posats de cantell formant una vorada, un llindar, etc. (pl.).

Verticals

1. Obra escrita a mà (pl.) — 2. Interjecció il·lenca. Ciutat bíblica. Tractament religiós. — 3. Símbol del mollidè. Al revés, petits. Metall. — 4. Dur. — 5. Al revés, equivocac. Deixi anar amb cert impuls alguna cosa. — 6. Al revés, ni fred ni calent. Se n'adonen. — 7. Solell. — 8. Forma del pronom de primera persona. Tronc de l'arbre. Mil cinquanta. — 9. Repetició acústica. Al revés, acabament d'infinitiu. Condiment mineral. — 10. Tumor dur que es fa sobre un os (pl.).

Solucions

— 9. Eco. r. Sal. — 10. Sobressos. — 11. Mimetisme. — 2. ado. Ab. i. co. — 3. No. Pres. ob. — 4. Sortos. — 5. Sucre. i. ore. — 6. Crit. Nació. — 7. Xatona. — 8. IF. Rita. Sa. — 9. Tro. Re. Maó. — 10. Sardinella. — 11. Manuscris. — 2. Idó. Ur. Fra. — 3. Mo. scX. Or. — 4. Portar. — 5. Iar. T. T. — 6. Ibet. Nolen. — 7. Solana. — 8. M. Soc. ML. — 9. Eco. r. Sal. — 10. Sobressos.

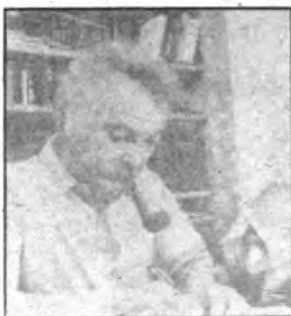
J. Ruisselma

Georges Brassens: Adeu al poeta

L'artista que durant més de 30 anys inspirà a diverses generacions morí el passat 30 d'Octubre, víctima de trastorns nefrítics, patits des de temps enrera.

Brassens nasqué el 22 d'Octubre de 1921, fill d'un picapedrer. Als 18 anys s'instal·là a París i treballà a la factoria Renault. La II Guerra Mundial el deportà a Berlín, al terme de la qual retorna a la ciutat del Sena, tot començant la composició de cançons, com també escrivint articles a l'anarquista "Le Libertaire" baix els pseudònims de Pépin Cadavre" o "Gilles Corbeau". Es en aquesta època quan escriu "El Gorilla", la cançó que d'una manera més ferma marcà la seva trajectòria inicial.

Escriví més cançons i algunes començen a circular entre els medis "underground" de París, fins que en 1952, mitjançant una recomanació, debuta a "Chez Patashou". La ma-

teixa Patashou adoptarà algunes cançons de Brassens al seu repertori. A l'any següent, actua al "Théâtre des Trois Baudets", i en 1954 al "Concert Pacar". Aquest mateix any enregistra un disc per a Polydor i després altre per a Philips, amb el que guanya el premi "Charles-Cros", màxim guardó de l'Académie du Disque Française", que es concedeix anyalment al millor interpret de canço francesa.

L'any 1957 saludà la seva primera i única aparició cinematogràfica, en la pel·lícula de René Clair "La porta de les liles". En 1958, es presenta a l'Olympia, en 1966 actua el Teatre Nacional de París, i en 1967, es guardonat amb el gran premi

de poesia de l'"Académie Française".

El guitarreig monòton, la veu greu, i els poemes senzills, però directes, de vegades sobre coses banals, però terriblement humanes, foren les principals característiques d'un home que en les seves cançons recuperà antigues locucions populars, mig abandonades, que l'emmarquen en la més pura tradició de la música popular.

Fou Brassens un cantautor que sense cap dubte marcà una època, i que influí de forma decisiva en la Nova Canço. Per tot això, avui el recordam.

JOSEP TUR

Solució als "vuit errors"
Salvador Dalí

En Tomeu Sbert, reelegit president de la Federació Balear de Boxa

En Tomeu Sbert, membre de l'associació de veinats i col·laborador d'aquesta revista, ha estat reelegit per quatre anys més com a president de la Federació Balear de Boxa.

Es un honor pels arenalers el tenir homes com n'sbert que fan feina i ben feta pels seu poble. Homes com ell, fan que els pobles vagin endavant.

TRANSPORTS D'AIGUA

Al servei de l'hosteleria i dels particulars
Julià Mojer Telèfon 261426.

AGENCI D'ASSEGURANCES A S'ARENAL

MARE NOSTRUM

Carrer d'en Bergues, 50

Tel. 26 53 74

HOTELER, INDUSTRIAL DECIDEIXI'S PER LA ENERGIA SOLAR

Les nostres instal·lacions funcionen...
S'informi sense compromís i...

BONES FESTES

Energia Solar - Aigua - Calefacció - Gas - Sistemes d'estalvi d'Energia - Maquinaria de Bricolage -

suministres

ARENAL

Amílcar, 18 Telèfon 265329 S'Arenal de Mallorca

HOTEL BAHIA DE PALMA

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

Sala de jocs
AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

Els alevins de la U.E. Lactancia imbatuts

Molt bon paper estan fent els alevins de la U.E. Lactancia en cinc partits que duen jugats han aconseguit un balanç molt positiu essent leaders del grup amb 10 punts i 6 positius, 15 gols a favor per 0 en contra. Els resultats foren aquests:

Lactancia, 1 - La Salle Manacor, 0. Reina.

Ca'n Arabi o Lactancia, 4 - Reina Serradus, Leon i Olmo.

Poblenc, 0 - Lactancia, 1, León.

Lactancia, 1 - Alaró 0 Reina.

Pla de Na Tesa, 0 Lactancia 8, Reina-Olmo (3) Leon-Ruiz (2).

El primer partit es va jugar contra el perillós

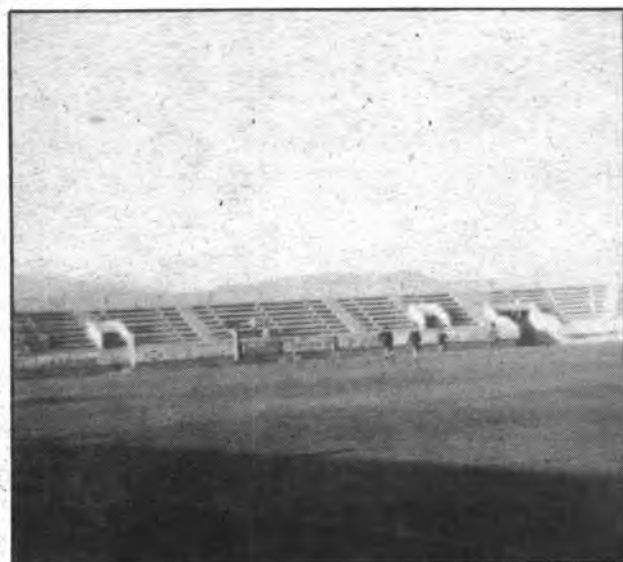
equip de la Salle de Manacor a qui es va guanyar amb totes justícia. El segon partit jugat a Binissalem es va guanyar per un clar 0-4 dominant al Ca'n Arabi durant tot el partit dins un terreny impracticable. Al seu segon desplaçament, els allots d'En Joan Llopart se les varen haver de veure amb el Poblenc, equip que figurava com un dels galls, a més de jugar-se dins un terreny de gespa, cosa a la que no estan acostumats els nostres jugadors, i que malgrat això sortiren airoso els nostres jugadors amb la seva tècnica i força. Van rebre a l'Alaró i el vencerem per 1-0 a un partit en que el balon

Equip de la U.E. Lactancia aleví, que va vencer a l'Alaró de 1-0. Drets i de dreta a esquerra: Joan Llopart, (entrenador), Ortega, Rafaelin, Ruiz, Serrano, Leon i Gomez. Acotats: Jaume, Pedrito, Bienvenido, Bustamante i Reina.

no volia entrar a la porteria. Al darrers desplaçaments al Camp de Ca'n

Gaspar del Pla de Na Tesa vam guanyar per un rotund 0-8.

Instal·lacions de la U.E. Sa Pobla. Quan tendrem a S'Arenal qualche cosa parecida?

A.E. Bar La Estación, 2 - Centro Médico, 0

A la fi es va conseguir guanyar

Despres que es perdesin partits de verdadera mala sort, i quan pareixia que els xavals d'en Coqui es trobaven més desmora-

litzats que mai ja que la sort els havia girat l'esquena, dissabte passat s'imposaren al Centro Médico per un clar 2-0. Un triuñ ben

just, ja que lluitaren i jugaren per a guanyar. Felicitam, doncs al Bar la Estacion. A veure si a partir d'ara aquest triuñ els ser-

veix d'estímul i segueixen triuñant per pujar i colocar-se al lloc mereixen per la seva classe i categoria.

Josefina Pascual Fernández, directiu de la A.E. Bar la Estación

A LA U.E. S'ARENAL, LI FALTA POSAR MES CORATGE I VOLUNTAT SI VOL JUGAR LA LIGUILLA D'ASCENS A TERCERA

El Bar la Estacion anirà millor quan l'entrenador pitgi més i els jugadors es prenguin el futbol més seriosament.

Ens trobam al Bar La Estacion, centro social de l'equip que du el seu nom. Allà tinguem ocasió de dialogar amb la bella i simpàtica senyoreta, Josefina Pascual, directiu de l'Associació Esportiva Bar La Estacion. Ella, molt amable i amb el somriure que la caracteritza ens respon a totes les preguntes que li formulam.

—Nom complet?
—Josefina Pascual Fernandez.
—Lloc i data de naixement.
—Ciutat de Mallorca dia 25 de desembre de 1963.
—El teu hobby predilecte?
—El futbol i la música moderna.
—El teu cantant preferit?
—Un d'ell, Los Pecos.
—Equip espanyol que prefereixes?
—El Barça, és fabulós!
—Equip local?
—Home! El Bar La Estacion, encara que m'agrada que guanyin tots els equips de S'Arenal.

—T'agrada llegir?
—Sí.
—Un escriptor?
—No tenc preferència.
—Noms que t'agradin?
—David, Raul, Sandra, Vanessa...
—Com te va arribar la teva afició al futbol?
—Sempre m'ha agradat, arrel de fundar-se el Bar La Estacion hi estic més aficionada.
—Com va esser que arribares a directiu del Club?
—El Club va creure convenient la meua col·laboració i aquí estic, col·laborant en el que puc.
—Aspires a arribar a President de S'Arenal?
—No per favor. Hem de recordar, no obstant això, que una dona va dirigir els destins de S'Arenal i ho va fer de manera fabulosa.
—Com aficionada al futbol, que opines de la U.E. S'Arenal?
—Crec que té un gran equip, però manca posar més voluntat i coratge per guanyar els partits. Crec que si ho fessin, aconseguirien classificar-se per a la

lliguilla d'ascens a tercera.
—El millor jugador de S'Arenal?
—Carlos Mayero.
—Una pregunta obligada. Que passa amb el Bar la Estacion que va tan malament?
—En primer lloc, la culpa és de l'entrenador que no pitja abastament; en segon lloc, dels jugadors que no s'entenen entre ells i els falten ganes, alguns d'ells no es prenen seriosament el futbol.

—Quina solució hi veus?
—Corregir aquests defectes i estic segura que anirà a més, tenim jugadors per anar millor classificats.
—Vols afegir qualche cosa?

—Donar les gràcies a la revista "S'Arenal de Mallorca" per la seva gentilesa de posar-me a les seves columnes, i als aficionats del Bar La Estacion pel recolzament que donen a l'Equip a tots els partits.
—Gràcies a tu, per la teua amabilitat acceptant aquesta entrevista.

ANTONI JIMENEZ I SANCHEZ

Juli León Martín, aleví de la U.E. Lactancia, una de les figures clave dels èxits de l'equip.

Pedrito López Perez, porter aleví, encara no li han fet cap gol.

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____

Adreça _____

Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ Anual 600 ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Enviaré l'import Taló n.º _____

Gir Postal

Signatura, _____

Per la vostra comoditat (i la nostra)

domiciliau els pagaments al banc.

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A la part de Ciutat
Ajuntament . . 227744
Enllumenat de l'Ajuntament 250017
Bombers 281250
Residència de l'assegurança social . . 289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla 264040
Centre Mèdic . 266662
Polícia Nacional . . 091
Polícia Municipal . . 092
Polícia Municipal a S'Arenal 267654
Agrupació d'Hotelers 267654

A la part de Lluçmajor
Ajuntament . . 660050
Oficina de S'Arenal 264071
Bombers 660756
Polícia Municipal 660050
Guardia Civil . 264121
Radio Taxi . . . 263080
Parròquia . . . 263265